

1 СНЕЖНЯ 2009 г. АЎТОРАК № 227 (26585)

Кошт 600 рублёў

ВЫДАЁЦЦА 3 9 ЖНІўНЯ 1917 г.

ЗВЯЗДА

Б Е Л А Р У С К А Я Г А З Е Т А

Subscription table for 2010 with columns for subscription type, month, quarter, and year.

АКТЫВІЗАЦЫЯ СУПРАЦОЎНІЦТВА БЕЛАРУСІ І ІТАЛІІ — НА ЎЗРОЎНІ ДЗЯРЖАЎ І БІЗНЭСУ

Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка і Італія актывізацыю супрацоўніцтва не толькі паміж дзяржавамі, але і паміж кампаніямі. Аб гэтым ён заявіў на сустрэчы са Старшынёй Савета Міністраў Італіі Сільвія Берлусконі.

дзачучы Сільвія Берлусконі. — І мы можам быць карыснымі для вас існуючымі ў нас ноў-хаў, якія даюць магчымасць за кароткія тэрміны будаваць жыллё з даволі высокім узроўнем якасці».

нашымі краінамі», — дадаў ён. Гаворачы аб перспектывах візіту Італьянскай місіі падпрэміяльнай у Беларусь, кіраўнік урада Італіі падкрэсліў, што ўжо сёння можна амбркаваць канкрэтныя пытанні на гэту тэму.

Надвор'е Сапраўдная зіма — толькі ў другой палове снежня

На гэтым тыдні на тэрыторыі Беларусі захаваецца вільготнае і не па-зімоваму цёплае надвор'е, паведаміў рэдакцыі начальнік службы гідрометзапрагнозу Рэспубліканскага гідрометцэнтра Дзмітрый РАБАУ.

У першай палове тыдня сярэднясутачная тэмпература паветра будзе прыкладна на 5—8 градусаў вышэй за норму. Сёння невялікі даждж прыдуць толькі ў Гомельскай і Магілёўскай абласцях, месцамі моцныя туманы.

Table with weather forecasts for different days of the week, including temperature ranges and weather conditions.

НЕСПРЫЯЛЬНЫЯ ДНІ І ГАДЗІНЫ У СНЕЖНІ

Table listing unfavorable days and hours for snow, with columns for date, time, and snow depth.

БПС-БАНК

В связи с изменением с 1 декабря 2009 года ставки рефинансирования Национального банка Республики Беларусь ОАО «БПС-Банк» устанавливает по вновь заключаемым договорам банковского депозита до востребования в белорусских рублях «Пенсионный» и карт-счета в белорусских рублях «Пенсионный» процентную ставку в размере 13,5 % годовых.

Пацярпелы ў крушэнні «Неўскага экспрэса» беларус шпіталізаваны

32-гадовы грамадзянін нашай краіны зараз знаходзіцца на лячэнні ў бальніцы пасёлка Азёрны, што ў Расіі. Яго жыццё, паведамілі карэспандэнту «Звязды» ва ўпраўленні інфармацыі Міністэрства замежных спраў Беларусі, нічога не пагражае.

Table with exchange rates for various currencies and other financial data.

СУМЯШЧАЛЬНІКАМ ЗНІМУЦЬ ЛІМІТЫ

Нягледзячы на эканамічныя цяжкасці, па выніках наступнага года ўзровень беспрацоўя ў Беларусі не павінен перавысіць адзнакі ў 1,2-1,5 працента ад агульнай колькасці эканамічна актыўнага насельніцтва.

16 ДОЛАРАЎ. НА МЕСЯЦ Паводле аператыўных звестак Міністэрства працы і сацыяльнай абароны, за студзеня—кастрычнік сёлета ў Беларусі створана 133,2 тысячы новых працоўных месцаў, 22,8 тысячы беспрацоўных атрымалі накіраваны на прафесійную перападрыхтоўку, а 2,2 тысячы — дапамогу ў арганізацыі ўласнага бізнесу.

Прамая лінія Якім будзе аграц дапамогі? Новая ўмова атрымання адраснай сацыяльнай дапамогі, падтрымка інвалідаў, а таксама ўсе «пенсійныя пытанні» — гэта стане тэмай «прамой лініі» газеты «Звязда» з удзелам намесніка міністра працы і сацыяльнай абароны Беларусі Вялічэнна Вікенцьеўна КАРАЛЁВАЙ.

Павышаныя гранічныя адпускныя цэны на малако...

Міністэрствам эканомікі па прапанове Мінсельгасхарчу прынята пастанова аб павышэнні ў рэспубліцы гранічных адпускных цэнаў на малако, кефір, смятану і тварог на 1 працэнт.

ІЗВЕШЧЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА

КУП «МИНСКИЙ ОБЛАСТНОЙ ЦЕНТР УЧЕТА НЕДВИЖИМОСТИ» (ОРГАНИЗАТОР АУКЦИОНА) ПО ПОРУЧЕНИЮ ОДО «НАРОЧЭСПЕЦСТРОЙ» (ПРОДАВЕЦ) ПРОВОДИТ ОТКРЫТЫЙ АУКЦИОН по продаже права на перезаключение договора аренды на земельный участок, об. пл. 1,2001 га, кадастровый номер 624056300001000234, расположенный в Мядельском районе Минской области, кл. Нарочь, в районе улицы Ленинская.

невялікім памерам дапамогі. У сярэднім у нас яна складае 43 тысячы рублёў або прыкладна 16 долараў у эквіваленце. Для параўнання, дапамога па беспрацоўя ў Арменіі адпавядае 46, Таджыкістане — 72, Малдове — 81, Украіне — 82, Казахстане — 91, Расіі — 158, Азербайджане — 203 долара.

Выхад з гульні — праз паўгода?

І ўсё ж яна самая вострая праблема апошняга часу — праства. У студзеня-кастрычніку ў рэжыме няпоўнага працоўнага часу былі зарплата 327,3 тысячы чалавек, што перавысіла паказчык за аналагічны перыяд летась адразу ў 4,6 раза.

ОТКРЫТОЕ АКЦИОНЕРНОЕ ОБЩЕСТВО «БЕЛОРУССКИЙ НАРОДНЫЙ БАНК»

Открытое акционерное общество «БНБ-Банк» доводит до сведения акционеров Банка, что 30 ноября 2009 г. состоялось внеочередное Общее собрание акционеров по вопросу «Об увеличении уставного фонда ОАО «БНБ-Банк» путем выпуска дополнительных акций, размещаемых путем проведения закрытой подписки».

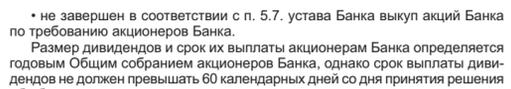
АЛКАГОЛЬНЫЯ НАПОІ І ЦЫГАРЭТЫ ЦЯПЕР МОЖНА БУДЗЕ НАБЫЦЬ І НА РЫНКАХ

У спіс тавараў, якімі з 1 снежня дазваляецца гандляваць на рынках гэтая група патрапіла ў адпаведнасць з рашэннем урада аб унясенні змяненняў у дзейныя правылы гандлю, што было прынятае яшчэ тры месяцы таму.

БЕЛАРУСБАНК

ОАО «АСБ Беларусбанк» информирует, что с 7 декабря 2009 года начинает прием денежных средств на НОВЫЙ СРОЧНЫЙ БАНКОВСКИЙ ВКЛАД в белорусских рублях «НОВЫЙ 2010»

Умовы вклада: • Ежмесечная капіталізацыя. • Возможность пополнения вклада в течение всего срока хранения как наличными деньгами, так и безналичным перечислением. • Вклад можно открыть на имя другого лица.

ОТКРЫТОЕ АКЦИОНЕРНОЕ ОБЩЕСТВО «БЕЛОРУССКИЙ НАРОДНЫЙ БАНК»

Открытое акционерное общество «БНБ-Банк» доводит до сведения акционеров Банка, что 30 ноября 2009 г. состоялось внеочередное Общее собрание акционеров по вопросу «Об увеличении уставного фонда ОАО «БНБ-Банк» путем выпуска дополнительных акций, размещаемых путем проведения закрытой подписки».

Аляксандр ЛУКАШЭНКА:

У БЕЛАРУСІ НЕМАГЧЫМА ЎСТАНАЎЛЕННЕ ДЫКТАТУРЫ

Галюнымі тэмамі, якія плануюць абмеркаваць Аляксандр Лукашэнка і Сільвія Берлусконі падчас візіту прэм’ер-міністра Італіі ў Беларусь, будучы гандлёва-эканамічнае супрацоўніцтва, развіццё нарматыўна-прававой базы адносна дзвюх краін, а таксама перспектывы інвестыцыйных праектаў. Аб гэтым скажа Прэзідэнт Беларусі ў інтэрв’ю італьянскай газеце *La Stampa*.

Адказаючы на пытанне італьянскага журналіста аб гарантыях у плане дэмакратызіцы, якія Беларусь магла б прадаставіць Сільвія Берлусконі, кіраўнік дзяржавы адзначыў: «Я не думаю, што Сільвія едзе сюды за нейкімі гарантыямі дэмакратызіцы. Што датычыцца дэмакратаў, мы можам яшчэ і падзяліцца гэтым дарам». «Нагадаю, што мінстр замежных спраў Франка Фраціні і іншыя прадставіці Італіі, павяшаўшы ў Беларусі, пацвердзілі, што тут спрыяльны інвестыцыйны клімат і буйныя бізнэсмены сёння гатовы інвеставаць у беларускую эканоміку. Вось гэта і будзе галюнае кола пытанняў», — растлумачыў Аляксандр Лукашэнка. Пры гэтым ён дадаў, што «па гэтых пытаннях кіраўнік італьянскага ўрада атрымае ад нашай дзяржавы самыя цвёрдыя гарантыі».

Прэзідэнт падкрэсліў важную ролю, якую Італія адыграла ў наладжанні адносін Беларусі з ЕС. «І тут заслуга перш за ўсё двух людзей — Франка Фраціні і Сільвія Берлусконі», — лічыць кіраўнік беларускай дзяржавы. «За апошнія месяцы ў нас пабывала каля двух дзясяткаў буйных прадэктивных фігур Еўрасаюза, і практычна ўсе яны адзначалі, што Беларусь з’яўляецца сапраўды еўрапейскай дзяржавай», — сказаў ён.

Беларусь будзе і далей прытрымлівацца той мадэлі прыватызацыі эканомікі, якая была ў апошнія гады.

«Што датычыцца прыватызацыі, думаю, гэта сёння не тое пытанне, якое больш за ўсё хвалюе беларусаў, і якое будзе гукаць на перагаворах з прэм’ер-міністрам Італіі, — адзначыў кіраўнік дзяржавы. — Прыватызацыя ў нас як ішла, так і ідзе. Яна мае спецыфічны характар: не з’яўляецца абвальнай (калі ўсё прадаецца за капейкі)».

Аляксандр Лукашэнка растлумачыў, што, па-першае, прадаваць свае прадпрыемствы беларуская дзяржава «будзе толькі тым, хто заплаціць вялікі грошы, што дасць грошай больш, чым яго канкурэнты, прапануе добры інвестыцыйны праект і захаве рабочыя месцы». Па-другое, прыватызацыя эканамічных аб’ектаў будзе крокавай. «Для мяне як для чалавека, які апошнім ставіць подпіс пад дакументам пры рэалізацыі таго ці іншага прадпрыемства, самае галюнае, каб гэта прадпрыемства павялічыла выпуск канкурэнцызоннай прадукцыі, забяспечыла прайстойную зарплату і пладца падаткі. Але ні ў якім выпадку каб не абдылося так, як у многіх постсавецкіх краінах, дзе прыйшлі людзі, скупілі прадпрыемствы за паўцэна, потым іх закрылі, а людзей выкінулі на вуліцу. Нам такія прыватызацыі не патрэбны! Такай прыватызацыі нам удалося пазбегнуць».

Імкненне Беларусі да ўмацавання дыялога з Еўрасаюзам абгрунтавана тым, што Беларусь аб’ектыўна з’яўляецца еўрапейскай дзяржавай, а ніяк не цяжкасцямі ў адносінах з Расіяй, заявіў Аляксандр Лукашэнка.

Умовы імпарту алкагольнай прадукцыі ў Беларусь ўдасканальваюцца

Прэзідэнт краіны Аляксандр Лукашэнка 30 лістапада падпісаў Дэкрэт № 12 «Аб унясенні дапаўненняў і змяненняў у Дэкрэт Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь ад 29 лютага 2008 г. № 3».

Дэкрэт прадуладжвае прадастаўленне міжведамаснай камісіі па арганізацыі і правядзенні конкурсу на вызначэнне юрыдычных асоб, якія забяспечваюць рэалізацыю выключнага права дзяржавы на ацэньваленае імпарту алкагольнай прадукцыі (далей — міжведамасная камісія), дадатковых паўнамоцтваў на прыняцце станоўчых рашэнняў у тым выпадку, калі ў конкурсе ўдзельнічае толькі адна юрыдычная асоба.

Пры арганізацыі конкурсу міжведамасная камісія не пазней, як за 30 дзён да яго правядзення, аповядае на публікаваць у друкаваных сродках масавай інфармацыі, вызначаных Саветам Міністраў Рэспублікі Беларусь, паведамленне, у якім павінны быць названы прадмет і умовы конкурсу, дата і месца яго правядзення, тэрміны пачатку і завяршэння прыёму заяў на ўдзел

СУМЯШЧАЛЬНІКАМ ЗНІМУЦЬ ЛІМІТЫ

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Сапраўды, практыка пераходу на скароную заяцтасць і адміністрацыйнае водпускі існуе ва ўсім свеце. Мэта відавочная — захаванне персанал. Разам з тым не скарот, што вынікам тут становіцца страта работнікамі даходаў. Таму з’явіцца ўжо прынятае рашэнне — грамадзяне, якія адносяцца ў вышнамых водпусках, могуць удзельнічаць у платных грамадскіх работах. Аднак, мяркуючы спецыялісты, пакуль гэтага недастаткова.

— Каб зноў-такі захаваць працоўныя калектывы, трэба замацаваць норму, паводле якой у перыяд няпоўнай занятасці работнік мог бы часова ўладкоўвацца ў іншыя арганізацыі — але з гарантыяй, што за ім захаваецца ранейшае месца, на якое заўсёды можна вярнуцца, — лічыць намеснік генеральнага дырэктара Рэспубліканскай асыяцыйнага прадпрыемства прамысловасці Віктар Цімафееў. — Плюс да таго, не варта скідаваць з рахункаў магчымасці дробнага бізнэсу.

Але тут для работнікаў, якія часова заняты ў няпоўным рэжыме, неабходна максімальна спрашцаць працэдурі спынення прадрывальніцкай дзейнасці. Аб праблема хуткага вырашэння сваёй справы зольшага вырашана — зрабіць гэта можна за 2-4 дні. А вось на тое, каб гэту справу закрыць, часам ідзе паўгода.

МІГРАЦЫЯ ПАКУЛЬ НЕ ЛЕПШЫ ВАРЫЯНТ

Працоўныя месцы і стабільныя даходы — першанерш пытанне эканомікі. На жаль, прагнозы не спрадзіліся, сусветны крызіс не закончыўся ў першай палове гэтага года, ачыненыя вытворцы па-ранейшаму адчуваюць цяжкасці з попытам на сваю прадукцыю за мяжой. У такой сітуацыі, адначасна

«Калі ЕС хоча аб’яднаць усю Еўропу, то ён не можа не заўважачы Беларусь, роўна як і Украіну», — адзначыў беларускі лідар.

Прэзідэнт падкрэсліў прыярытэцкасць адносін з Расіяй для беларускай дзяржавы. «У нас вельмі добрыя адносіны з Расіяй. Няма іншай такой дзяржавы ў свеце, з якой у нас былі б адносіны такога ўзроўню, як з Расіяй. Хоць і праблем у нас хапае», — сказаў ён.

Кіраўнік дзяржавы нагадаў, што таваразварот Беларусі з краінамі ЕС супастаўны з таваразваротам з Расіяй. «І я як палітык абавязаны дыпламатычнымі і палітычнымі метадамі забяспечваць падтрымку гэтага гандлю», — заявіў Аляксандр Лукашэнка.

Пры гэтым ён падкрэсліў, што ў адносінах з Захадам беларуская дзяржава не мае намеру адмаўляцца ад нацыянальных інтарэсаў і згодна весці дыялог толькі пры павазе да яе суверэнітэту і неўмяшанні ва ўнутраныя справы. «Паўзіць на каналення мы не маем намеру. У нас няма той сітуацыі, каб мы, дыржацьці ў каленях або ўсім цэлаю, беглі ў Еўрасаюз. Мы прапануем супрацоўніцтва», — сказаў Прэзідэнт Беларусі. — Калі ў еўрапейскай ёсць ківаваецца да беларускай дзяржавы — прыязджаць, мы да вас будзем прыязджаць, будзем супрацоўнічаць».

Кіраўнік беларускай дзяржавы ўпэўнены, што ў будучым адносіны Беларусі і Злучаных Штатаў Амерыкі істотна паляпшацца.

Паводле яго слоў, пакуль прайшоў вельмі мала часу з той пары, як да ўлады ў ЗША прыйшла новая адміністрацыя. «Але нагнятанна абстаноўкаі вакол нашых адносін з Вашынгтонам мы не бачым. Гэта добры сігнал для нас». Пры гэтым Аляксандр Лукашэнка падкрэсліў, што любы наішк на Беларусь, з якога б боку ён ні ажыццяўляўся, — контрпрадукцыйны. «Ёсць агульнасусветны дэмакратычны прынцып неўмяшання ва ўнутраныя справы дзяржавы і адмова ад націску на яе».

Беларусь не прыпынула працэс усунаўлення дзяцей замежных грамадзянамі, заявіў Аляксандр Лукашэнка. «Ія перакананы, што італьянцы, якія хочучы усунявіць беларускіх дзяцей, не толькі могуць спадзявацца на станоўчы разгляд запятыў, але і змогуць усунявіць», — сказаў Прэзідэнт Беларусі. Пры гэтым ён дадаў: «Мы хочам, каб правы ўсёпоўнага беларускага дзіцяці былі раўназначныя правам італьянскага дзіцяці».

Аляксандр Лукашэнка лічыць, што ў Італіі да беларускіх дзяцей ставяцца з вельмі вялікай увагай, цеплынёй і любоўю. «Напэўна, ніхто з інашаземцаў так не ставіцца да нашых дзяцей, як італьянцы».

Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка не выключае, што ў агляднай будучыні ў Беларусі можа адбыцца сустрэча Папы Рымскага Бенедыкта XVI і Патрыярха Маскоўскага і ўсё Русі Кірыля.

«Што датычыцца сустрэчы Папы Рымскага і Патрыярха Маскоўскага і ўсё Русі, гэта пытанне саміх вышэйшых духоўных іерархаў — усё залежыць ад іх. Асабіста ія перакананы, што гэта было б на карысць усюму хрысціянскаму свету», — сказаў Аляксандр Лукашэнка. — Але Папа добра ведае прэзэнціі да каталіцкай царквы з боку нашай Патрыярха. Калі ў гэтым дыялогу будучы зручы, то мы станем сведкамі такой сустрэчы».

Прэзідэнт адзначыў, што калі кіраўнікі дзвюх галін хрысціянства

дамовяцца аб такой сустрэчы ў Беларусі, гэта стане сапраўдным падарункам беларускаму народу.

Інфармацыйная кампанія, якая зрабіла б пытанне аб магчымым адменне ў Беларусі пакарэння смерцю больш адчувальным для насельніцтва, будзе правадзіцца ў нашай краіне ў найбліжэйшы час, паведаміў Прэзідэнт Беларусі.

«Мы тыдзень таму вызначыліся, што пачынаем шэраг мерапрыемстваў ў гэтым напрамку пачынаючы з парламенцкіх слуханняў і ўзняцця гэтай тэмы ў СМІ», — сказаў кіраўнік дзяржавы. — Але выразальным у пытанні адмены смертнай кары будзе толькі меркаванне народа».

Беларускі лідар заўважыў, што пакарэнне смерцю як від крмінальнага пакарэння захоўваецца ў ЗША, якія ў той жа час чамусьці патрабуюць больш хуткай адмены найвышэйшай меры пакарэння ў Беларусі.

У Беларусі немагчыма ўстанавіленне дыктатуры, заявіў кіраўнік беларускай дзяржавы.

«У Беларусі няма для гэтага падстаў. Гэтак жа, як не можа быць сёння ўстаноўлены дыктатарскі рэжым у Італіі або якой-небудзь іншай еўрапейскай дзяржаве, — сказаў Аляксандр Лукашэнка. — Гэта магчыма ў ЗША, Кітаі, часткова ў Расіі — у самадзятковых дзяржавах, якія могуць інававаць практычна незалежна, нават калі на іх наваліцца ўвесь свет». Паводле слоў беларускага лідара, «калі мы паспрабавалі б гэта зрабіць у Беларусі, нас бы раздзілілі на працягу сутак». «І правільна зрабілі б. Таму што ў сучасным свеце дыктатура непрыемная», — дадаў ён.

«Што датычыцца свабоды дэманстрацыі, выказвання меркаванняў, думаю, у нас ніколі не менш магчымасцяў для гэтага, чым у Італіі, — лічыць Прэзідэнт. — Вы ведаеце, я, калі бачу некаторыя кадры заходніх журналістаў аб зямельнай рэаіснасці, то мне нежк страшнавата тэлевізар глядзець. Вы там і вадаметры, і дубоіны, і сгёбзачывы газ — усё прымяняеце для таго, каб забяспечыць грамадскі парадак. У «дыктатарскай дзяржаве» Беларусі такога ніколі не было».

Кіраўнік дзяржавы пажартаваў, што дзечкам беларускай апазіцыі ндрэнна было б прайсці стажыроўку ў адной з заходнееўрапейскіх краін, «каб яны ўдыкнулі гэты слёзатачывы газ і атрымалі на разбрах паліцыйскіх дубінікаў. Тады б яны разумелі, што такое апазіцыі і што такое грамадскі парадак, які трэба захоўваць у дзяржаве».

«Хачу, каб вы зразумелі: еўрапейцы, ідучы на размову са мной, павінны ўсведамляць, што інтарэсы тых людзей, якія зрабілі мяне прэзідэнтам, для мяне непарушныя», — падкрэсліў Аляксандр Лукашэнка. «Нават у дэмакратызіцыі па-еўрапейску для мяне і кіраўніцтва дзяржавы суверэнітэт і незалежнасць краіны, унутрыпалітычная стабільнасць з’яўляюцца святымі», — дадаў ён.

Надумку Прэзідэнта, для таго каб забяспечыць нармальнае развіццё Беларусі, дастаткова тых дзяржаў, з якімі наладжаны цудоўныя адносіны. Сярод партнёраў — Расія, Кітай, Індыя, краіны арабскага свету, а таксама дзяржавы Лацінскай Амерыкі і Афрыкі. ЕС павінен разумець, што Беларусь выступае па супрацоўніцтва на прызнаных у свеце прынцыпах.

Паводле паведамленняў прэс-службы Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь і БЕЛТА.

СРЭС-СЛУЖБА ПРЭЗІДЭНТА РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ.

у канферсе і конкурсных прапановаў, адрас, кантактныя тэлефоны (факс) міжведамаснай камісіі.

Інфармацыя аб аб’яўленым конкурсе і яго падмеце дадаткова размяшчаецца ў інтэрнэце, і доступ да яе павінен бясплатна прадастаўляцца зацікаўленымі асобамі.

Будучыя ўдзельнікі конкурсу маюць права атрымаць звесткі аб затратах на яго арганізацыю і правядзенне, парадку і тэрмінах іх кампенсаванні. У дэкрэце замацаваныя норма аб тым, што пераможцы конкурсу абавязаны кампенсавачь зтраты на яго арганізацыю і правядзенне, уключаючы зтраты па раней праведзеных безвыніковых конкурсах.

Палажэнні дэкрэта пашыраюць магчымасці міжведамаснай камісіі пры арганізацыі імпарту алкагольнай прадукцыі і адначасова захоўваюць належны дзяржаўны кантроль за вытворчасцю і абаротам гэтай таварнай групы.

СРЭС-СЛУЖБА ПРЭЗІДЭНТА РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ.

ІНФРАСТРУКТУРА «ГУБЛЯЕ» БАР’ЕРЫ

На працягу двух апошніх гадоў для карыстання інвалідамі былі прыстасаваны больш за 5 тысяч аб’ектаў сацыяльнай інфраструктуры. Як вынік, паведаміла намеснік міністра працы і сацыяльнай абароны Валяціна КАРАЛЁВА, у цэлым па краіне людзі з абмежаванымі магчымасцямі без перашкод могуць карыстацца прыкладна 30 працэнтамі сацыяльных аб’ектаў. Прычым да 2011 года гэты паказчык павінен зноў-такі ўзрасці — да 50 працэнтаў.

Паводле звестак міністраства, з пачатку года колькасць інвалідаў у нашай краіне зменшылася на 2857 чалавек. Разам з тым, даводзіцца канстатаваць: абмежаваныя магчымасці ў больш за пайміўліна беларусаў, у краіне налічваецца 72,6 тысячы інвалідаў першай, 271,4 тысячы — другой, 136,4 тысячы — трэцяй групы, а таксама амаль 26 тысяч дзяцей-інвалідаў ва ўзросце да 18 гадоў.

Між тым не скарот, што асноўнай крыніцай даходаў людзей з абмежаванымі магчымасцямі застаюцца пенсіі. У залежнасці ад наяўнасці стажа яны могуць быць працоўнымі або сацыяльнымі. Пры гэтым, заўважыла Валяціна Каралёва, у параўнанні з большасцю атрымальнікаў пенсій па ўзросце інваліды маюць перавагу: напрыклад, пенсія інвалідаў І групы прызначаецца ў памеры 75, ІІ групы — у памеры 65, ІІІ групы — у памеры 40 працэнтаў сярэднямесячнага заробку. Для параўнання, «звычайная» пенсія ў памеры 75 працэнтаў заробку прызначаецца мужчынам пры стажы не менш за 45 і жанчынам — пры стажы не менш за 40 гадоў.

Апроч таго, для людзей з абмежаванымі магчымасцямі вызначаюцца і іншыя дадатковыя гарантыі: пераразлік пенсіі па інваліднасці ў выпадку, калі інвалід прапрацаваў пасля яе прызначэння год з больш высокім заробкам; надбавка на догляд да пенсіі інвалідаў І групы і адзіночкі інвалідаў ІІ групы, якія маюць патрэбу ў дапамозе збоку; павышэнне пенсіі па ўзросце інвалідаў з дзяціства, інваліднасцю яким вызначана пажыццёва.

У цэлым, нагадала Валяціна Каралёва, з пачатку гэтага года сацыяльныя пенсіі пераразлічваліся чатыры разы, прычым іх рост склаў 10,5 працэнта. А пенсіі працоўныя павышаліся аднойчы ў лістападзе — таксама больш чым на 10 працэнтаў. Як вынік, у пачатку лістапада памер сярэдняй працоўнай пенсіі па інваліднасці склаў 392,7 тыс., а сацыяльнай пенсіі для інвалідаў з дзяціства — 188,6 тыс., для інвалідаў з прычыны агульнага захворвання — 160,3 тыс., дзяцей-інвалідаў — 197 тыс. рублёў.

Разам з тым, жыццё па пенсію — вар’янт, прымальны не для ўсіх. У міністэрстве падкрэсліваюць: апошнім часам усё больш інвалідаў (і перш-наперш ІІІ групы — часцей за ўсё медыцынскі супрацьпаказанню) выказваюць жаданне працаваць. З сярэдзіны мінулага дзесяцігоддзя колькасць людзей з абмежаванымі магчымасцямі, якія звярнуліся ў службы занятасці, узрасла больш чым у 3,5 раза. Пры гэтым, нагадала намеснік міністра, у большасці зваротаў станоўчы вынік — і ў тым ліку дзякуючы «мэтаваму» абранаванню працоўных месцаў і пераправачанню. Падобная практыка працягнуцца і надалей.

Выісцё ў па-сапраўднаму цяжкіх выпадках — адрасная сацыяльная дапамога. Умова для яе атрымання наведваюць 23,4 тыс. інвалідаў. Да слова, паслугі адзіночкі і малазабеспечаным інвалідам робяцца бясплатна, а малазабеспечаным інвалідам, якія жывуць асобна ад дзяцей, — на умовах 50-працэнтнай аплаты. Пры гэтым, падкрэсліла Валяціна Каралёва, робяцца ўсё, каб пераародна тарыфы на паслугі былі даступнымі. Напрыклад, у сталіцы «норма-газіна» сацыяльнага работніка ацэньваецца ў 1069, а ў Мінскай вобласці — у тысячы рублёў.

З новага года вырашыцца таксама і праблема з забяспечаннем тэхнічнымі сродкамі рэабілітацыі інвалі-

даў ІІІ групы і дзяцей да 18 гадоў, якія інвалідамі не з’яўляюцца, але маюць патрэбу ў дапаможных прыстасаваннях. Пры наяўнасці медыцынскіх паказанняў тэхнічныя сродкі рэабілітацыі гэтым катэгорыям будучы прадастаўляцца без уліку даходаў.

Сам пералік сродкаў рэабілітацыі, якія забяспечваюцца людзі з абмежаванымі магчымасцямі, увесь час пашыраецца. Толькі за апошні час гэты пералік папоўніў інвалідна калёска з электрыфікаваным прывадам, прыстасаванне для праслухоўвання агульнай літаратуры і сотаваы тэлефона, зольныя сінтэзавыя гаворку.

Ёсць выпадкі, калі аб’ясыць без дапамогі нельга, на жаль, ужо нельга. Разам з тым, зазначаюць у міністэрстве, такі пераезд з усё пуктату гледжання, не самы лепшы. Таму пры тэрытарыяльных цэнтрах сацыяльнага абслугоўвання працягваецца стварэнне так званых аддзяленняў кругласутачнага знаходжання, прызначаных для пенсіянераў і інвалідаў, якім цяжка жыць самастойна толькі пэўны час — скажам, узмку. Сёння кругласутачныя аддзяленні ўжо працуюць у 49 раёнах, а ў 112 тэрытарыяльных цэнтрах для інвалідаў ствараюцца аддзяленні дзённы — з гурткамі па інтарэсах і рэабілітацыйна-працоўнымі майстэрнямі.

Затрымацца дома дапамагае і сацыяльнае абслугоўванне. Супрацоўнікі сацыяльнай службы рэгулярна наведваюць 23,4 тыс. інвалідаў. Да слова, паслугі адзіночкі і малазабеспечаным інвалідам робяцца бясплатна, а малазабеспечаным інвалідам, якія жывуць асобна ад дзяцей, — на умовах 50-працэнтнай аплаты. Пры гэтым, падкрэсліла Валяціна Каралёва, робяцца ўсё, каб пераародна тарыфы на паслугі былі даступнымі. Напрыклад, у сталіцы «норма-газіна» сацыяльнага работніка ацэньваецца ў 1069, а ў Мінскай вобласці — у тысячы рублёў.

З новага года вырашыцца таксама і праблема з забяспечаннем тэхнічнымі сродкамі рэабілітацыі інвалі-

даў ІІІ групы і дзяцей да 18 гадоў, якія інвалідамі не з’яўляюцца, але маюць патрэбу ў дапаможных прыстасаваннях. Пры наяўнасці медыцынскіх паказанняў тэхнічныя сродкі рэабілітацыі гэтым катэгорыям будучы прадастаўляцца без уліку даходаў.

Сам пералік сродкаў рэабілітацыі, якія забяспечваюцца людзі з абмежаванымі магчымасцямі, увесь час пашыраецца. Толькі за апошні час гэты пералік папоўніў інвалідна калёска з электрыфікаваным прывадам, прыстасаванне для праслухоўвання агульнай літаратуры і сотаваы тэлефона, зольныя сінтэзавыя гаворку.

Ёсць выпадкі, калі аб’ясыць без дапамогі нельга, на жаль, ужо нельга. Разам з тым, зазначаюць у міністэрстве, такі пераезд з усё пуктату гледжання, не самы лепшы. Таму пры тэрытарыяльных цэнтрах сацыяльнага абслугоўвання працягваецца стварэнне так званых аддзяленняў кругласутачнага знаходжання, прызначаных для пенсіянераў і інвалідаў, якім цяжка жыць самастойна толькі пэўны час — скажам, узмку. Сёння кругласутачныя аддзяленні ўжо працуюць у 49 раёнах, а ў 112 тэрытарыяльных цэнтрах для інвалідаў ствараюцца аддзяленні дзённы — з гурткамі па інтарэсах і рэабілітацыйна-працоўнымі майстэрнямі.

Затрымацца дома дапамагае і сацыяльнае абслугоўванне. Супрацоўнікі сацыяльнай службы рэгулярна наведваюць 23,4 тыс. інвалідаў. Да слова, паслугі адзіночкі і малазабеспечаным інвалідам робяцца бясплатна, а малазабеспечаным інвалідам, якія жывуць асобна ад дзяцей, — на умовах 50-працэнтнай аплаты. Пры гэтым, падкрэсліла Валяціна Каралёва, робяцца ўсё, каб пераародна тарыфы на паслугі былі даступнымі. Напрыклад, у сталіцы «норма-газіна» сацыяльнага работніка ацэньваецца ў 1069, а ў Мінскай вобласці — у тысячы рублёў.

З новага года вырашыцца таксама і праблема з забяспечаннем тэхнічнымі сродкамі рэабілітацыі інвалі-

ХРОНІКА АПОШНІХ ПАДЗЕЙ

ВАТЫКАН АСУДЗІЎ ЗАБАРОНУ НА БУДАЎНІЦТВА МІНАРЭТАЎ У ШВЕЙЦАРЫІ

Ватыкан у панядзелак падтрымаў цвёрдую пазіцыю канферэнцый швейцарскіх біскупаў, якая выступіла рэзка супраць вынікаў нядзельнага рэфэрэндуму, паводле якіх грамадзяне гэтай еўрапейскай краіны выказаліся за забарону на надбудоу мінарэтаў у дзейных на тэрыторыі Швейцарыі мячэцях.

Канферэнцыя біскупаў Швейцарыі ўвечары ў нядзелью распусцілі заяву пра тое, што волевыўленне швейцарцаў «узнімае праблемы суснавання дзвюх канфесій». Заява Ватыкана рушыла ўслед за хваляй крытыкі з іншых еўрапейскіх краін, паведамляе The Daily Telegraph. Раней у панядзелак міністр замежных спраў Францыі Бернар Кушнер сказаў, што быў «абураны» рашэннем Швейцарцыі і расцаніў меркаванне грамадзян гэтай краіны як праваю «неталерантнасці» ўсходняга суседа Францыі. Паміж тым, у строга швейцарскай Францыі заканадаўчы актывна абмяркоўваюць увядзенне забароны на нашыне іджаба — іншага неад’емнага знака ісламскай культуры.

Паводле афіцыйных вынікаў рэфэрэндуму, забарону на будаўніцтва мінарэтаў падтрымалі большасца катонаў, а таксама 57 працэнтаў насельніцтва краіны. Муусульмане

ўсяго свету расцанілі нядзельнае галасаванне як «анты-ісламскае». Цяпер у Швейцарыі пражывае 400 тысяч муусульман.

У РАСІІ РЭЗКА ПАДАРАЖЭЛА МАЛАКО

З пачатку лістапада гэтага года малако ў Расіі рэзка падаражэла. Так, улётку літр малака каштаваў 7-9,5 рубля, а ў лістападзе — 11,3—12 рублёў.

Цяперашні рост коштаў пераважы звычайнае сезоннае падаражэнне на 10—15 працэнтаў, якое заўсёды адбываецца ў восенска-зімовы перыяд. Самі вытворцы тлумачаць павелічэнне кошту сырова малака дэфіцытам сухога. Улетку пераароўшчыкі не скупілі лішкі малака для улёткі, паколькі вырабленае з сухога канцэнтрату малака па новым рэгламентаце павіна завацца малочным на-сухом, які не карыстаецца попытам. Увосень кошты на сухое малако склалі 130—150 рублёў за кілаграм, узяўшыся ў параўнанні з мінулым годам амаль у тры разы (з 55 рублёў за кілаграм). Улетку расійскія малакавытворцы скардзіліся, што 99 працэнтаў гаспадарак спрацавалі са стратамі, у тым ліку з-за нізкіх закупачных цэнаў перапарацоўшчыкаў на сыравіну.

У ШТАЛ

У магіляўчаніна Сяргея СТУКАЧОВА незвычайнае хобі — вышыванне крыжыкам. Удзень ён шліфуе метал, а ўвечары садзіцца за вышыванне.

і сеў вышываць. Сяргею за тым часам было 18 гадоў.

— Гэта цікавы занятка, які захапляе, — тлумачыць вышывальчык. — Мне падабаецца, што са звычайных рэчаў, нітак і кавалка тканіны, можа атрымацца прыгожая рэч.

У невялікай кватэры ў маласямейным інтэрнаце, дзе жыве сям'я Сяргея, усе сцены ўпрыгожаны вышыванкамі. Купалы цэркваў, вадаспады, вясновы пейзаж, абразы, кветкі, нацюрморты і сімвал наступнага года — велічныя рыжыя тыгры на чорным фоне.

Сярод іх ёсць і вышыванкі сястры Сяргея, але Настася з усмешкай прызнаецца, што ёй усё ж такі не ўдалося ўгнацца за старэйшым братам.

— Здольнасці да рукадзелля — наша генетычная спадчына, — тлумачыць маці Алена. — Бабуля вышывала, я вяжу, а сын жа завёўся з вышываннем, дык цяпер спыніцца не можа. У яго азарт, каб хутчэй дарабіць адно і пачаць новае. Я яго хобі падтрымліваю: чым стаць пад крамай ды ў падваротны, як многія яго аднагодкі, ён дома і заняты добрай справай.

Праўда, пакуль гэты занятка дае толькі маральнае задавальненне. Вышыванкі каштуюць шмат, але людзі не гатовыя плаціць за іх рэальны кошт, які вымяраецца часам у сотнях тысяч рублёў.

— Не, гэта хобі для душы, — усміхаецца Сяргей. — Тут сутнасць не толькі ў чарпівасці і сіле волі, але і ў інтэрэсе, і сапраўды, азарце. А што датычыцца нерваў, дык ваша сяброўка мае рацыю: вышыванне сапраўды супакойвае.

Штодня ён вяртаецца пасля змены на заводзе і садзіцца з пяльцамі перад тэлевізарам. Сёння на парадку дня — рознакаляровы «Птушчыны базар»: рука з іголкай ходзіць спрытна. Карціну, у залежнасці ад памеру і складанасці, ён вышывае ад некалькіх тыдняў да саўгода. За пяць гадоў ён вышыў больш за дзве сотні работ.

Публіка на выставе з задавальненнем разглядала любімую карціну «чаруныка»: пара белых коней і закаханыя ў бел-блакітных колерах. Сяргей вышываў і з поспехам сваякі, сябры і дзючына.

— Я не бачу ў сваёй хобі нічога ганебнага для мужчыны, — цвёрда заявіў ён. — Аднойчы на заводзе нехта казаў пагардліва: вышыванне — гэта, маўляў, бабская справа. Але нашы жанчыны адразу назвалі яго, прабачце, ідыётам: яны прызналі, што гэтакім майстэрствам і яны, бабы, не валодаюць...

У творчых планах магілёўскага вышывальчыка занятка не гатовымі трафарэтамі, а ўласнымі карцінкамі. Для гэтага ён распрацаваў свой метада, калі размеркаванне колераў на вышыванцы робіцца з дапамогай камп'ютарнага фотаздымка. Сяргей Стукачов мяркуе вышываць старажытны будынак Магілёўскага драматычнага тэатра і іншыя славуціцы роднага горада.

Ілона ІВАНОВА.

Прыватнік са Смалявіччыны ўвасабляе ў глыбінцы ўнікальны інвестыцыйны праект

Сяргей Лучанок даўно працуе ў Смалявіцкім раёне, аднак яго нестандартны ідэямі зацікавіліся далёка за межамі гэтай прысталай тэрыторыі. Можна нават сказаць, што Сяргей Александравіч распачаў дагтуль невядомы ў нашай краіне кірунак. Я маю на ўвазе стварэнне на базе сельскагаспадарчых прадпрыемстваў турыстычных комплексаў. Яшчэ некалькі гадоў таму такая ініцыятыва многім падавалася хіба што дзіўствам. А цяпер адпаведныя праекты ўспрымаюцца вельмі сур'ёзна і ўзгадваюцца як адзін з найбольш перспектывных варыянтаў арганізацыі альтэрнатыўнай занятасці ў вёсцы. Як жа ў Лучанка цяпер справы ладзяцца?

Глобус для ініцыятыўных

У свой час Сяргей Лучанок узначальваў сельскагаспадарчы вытворчы кааператыв «Першамайскі». Гэта гаспадарка з 80-гадовай гісторыяй — у 1929-м тут быў створаны калгас «Колас». Праз нейкі час сельгаспрадпрыемства атрымала назву «1 Мая», як бачым, гэтая «шыльда» (з пэўнымі карэктывамі) захавалася і дасюль. Калі старэйшні быў Лучанок, у сельгаспрадпрыемства былі «стандартныя» памеры — плошча палеткаў складала каля 4 тысяч гектараў. Такія базавыя ўмовы мелі і маюць большасць ачынных гаспадарак. Зразумела, вельмі на перадавыя пазіцыі было выйсці на перадавыя пазіцыі было вельмі няпроста. Аднак гэта ўдалося зрабіць: калі напрыканцы 1990-х гадоў урадзяўнасць збожжавыя складала 13,3 цэнтнера з гектара, то ў 2007-м — ужо 47,2. Дарэчы, на той час гэта быў лепшы паказчык у раёне і такіх пазіцый гаспадарка трымала не адзін год. Збожжа патрабавала для таго, каб забеспечыць якасныя кармавыя наменальныя пагалоў: трымалі больш чым 2,2 тысячы буйной рагатай жывёлы («малочныя статак» — 610 кароў) і 4,2 тыс. свіней. Быў уласны камбінармавы цэх, таксама тут жа на месцы перапрацоўвалася жывёлагадоўчая прадукцыя.

Выходзіць, што ўжо тады ў «Першамайскім» насамронч увасабляўся замкнёны цыкл вытворчасці, які ў тым ліку ўключыў і гандлёвую сетку (праўда, невялікую — маецца некалькі пунктаў). А таксама гарантаваны збыт пэўнага аб'ёму прадукцыі — забяспечвалася патраба шматлікага калектыву БелАЗа (гаспадарка з'яўлялася адным са структурных падраздзяленняў вядомага прадпрыемства). Здавалася б, у такіх умовах можна было «супакоіцца» і пакрысе рухачка ў заададзеным кірунку. Аднак «Першамайскі» тым і вылучаўся нават сярод моцных сельгаспрадпрыемстваў (якім несумнянна з'яўляўся), што тут заўсёды думалі на некалькі крокаў наперад. Мабыць таму на агульным «фоне» спачатку і засталася незразумелым (непачутым?) дзівакам. Аднак самыя смелыя, амбіцыйныя планы паспяхова ўвасаблялі ў жыццё. І ваялі глобус (сабраны са звычайных запчастак і металічных канструкцый) каля калгаснай канторы ўжо не падаваўся нечым незвычайным.

— Ужо тады я дакладна разумей, што ў вёсцы адчуваецца неабходнасць пэўнай альтэрнатыўнай занятасці людзей, — заўважае Сяргей Лучанок. — Сучасная тэхніка патрабуе менш работнікаў, таму рынак працы з кожным годам змяняецца. Найбольш перспектывнае — развіццё сферы паслуг, чым уласна ў «Першамайскім» і пачаў займацца. У 2004 годзе трыбыльны мясціны сталі адным з прывабных пунктаў на турыстычных маршрутах. Уся неабходная інфраструктура для належага прыёму гасцей узводзілася адначасова — работы вяліся адразу на некалькіх аб'ектах. Гэта прынесла свой плён, на базе гаспадаркі быў створаны агратурыстычны комплекс «Выгода» (дарэчы, першы ў Беларусі). Тут былі заздзейнічаны 27 чалавек — гэта новыя працоўныя месцы.

Рэчка Востраў на хутары Зылі

Сапраўдным культурным цэнтрам акругі стала «Сялянская сядзіба», дзе быў створаны адметны дом рамяства. Хату стадагавога «ўзросці» адшукалі недзе на Смалявіччыне, перавезлі і клапатліва сабралі на новым месцы. Тут падчасалі, каб зрабіць больш светлай, бо з цямгам часта друйна амаць пачарнела — сапраўдны колер

можна ўбачыць па кутах, куды з сякерам не падступіцца. Дах з чароту, зёлкі, сапраўдная печ — дыхаецца ў старой хаце зусім па-іншаму, чым у горадзе, насамронч адчуваеш, як вяртаешся да сваіх вытокаў. Так у гэтых мясцінах спрадвеку жылі людзі, падчас калектывізацыі іх пачалі адсяляць — так і ўзнікла перафармацыя Слабада. А калісьці тут быў хутар Зылі, дзе ўсе жыхары мелі такое прозвішча — дванаццаць хат (пагадзіцца, сапраўды біблейская колькасць). Пасля гэтага стала вёска Востраў — такая тут раней цякла рачулка, якая пасля меліярацый перасохла.

— Даўно падлічана, што абуладкаваць вясцоўца ў Мінску абыдзіцца ў дваццаць разоў даражэй, чым стварыць для яго працоўнае месца ў глыбінцы, — кажа Сяргей Лучанок. — Паводле статыстыкі, у вёсцы цяпер жывуць каля 27 працэнтаў насельніцтва Беларусі, а занятых непасрэдна ў сельскагаспадарчай вытворчасці каля 10. Адчуваецца розніца? Адсюль і пэўныя праблемы з занятасцю. Я напярочаў у дзяржаўны сектары АПК і добра разумее гэтую праблему.

На працяг некалькіх гадоў займаўся навуковай дзейнасцю, вывучаў замежны досвед — пабыў у Германіі, Літве, Польшчы, Італіі, Японіі, нават у Аўстраліі. Вырасціў стварыць у Смалявіцкім раёне прыватныя ўмовы для прыцягнення інвестыцый, у тым ліку замежных.

Што ж задумаў Лучанок? Зарэгістраваў фермерскую гаспадарку з двох дачынаў для нашых мясцін назвай «Лучанок-Арганік Фарм». Ён узвў на ўмовах арэнды паўсотні гектараў зямлі, з якіх 37,6 га — пад вадоў. Фактычна гэта палетка калі влікага вадасховішча. Гэтыя мясціны ўдала размяшчаюцца: 20 кіламетраў ад Нацыянальнага аэрапорта, 35 км — ад сталіцы. Побач праходзіць міжнародная траса Берлін—Варшава—Брэст—Масква. Так што больш спрыяльныя ўмовы нават прывідаць цяжка. А тут і прыдурліва нічога не трэба, бо ў Лучанка вялікі досвед не толькі ў сельскагаспадарчай вытворчасці, але і ў стварэнні агратурыстычных комплексаў. Тым больш у замежжы наглядзеўся розных арыганальных варыянтаў. Таму фермерская гаспадарка ста-

ла базай для развіцця ўнікальнага інвестыцыйнага праекта, у межах якога запланавана спалучыць сельскую гаспадарку і турызм.

Фермеру патрабуюцца спецыялісты па... фальклору

Сёлета даволі доўга займаўся афармленнем палеткаў — акт на землеарыганне фермерскага гаспадарка Сяргея Лучанка атрымала толькі некалькі месяцаў назад. Таму актыўнае гаспадаранне на сваім участку пачне налета. Аднак ужо цяпер прыватнік паспеў зрабіць нямала: у гадавыя высадкі пачаў 1,2 тысячы плодowych дрэў і ягіднікаў. Гэта парочки, маліна, яблыня, груша, яшчына, а таксама барбарыс і глог. Дарэчы, апошні высаджаны па ўсім перыметры ўчастка. Заўважана, што карэні глогу — надзейнае угнаення, якімі суседнія гаспадаркі апрацоўваюць пасевы. А Лучанок мяркуе развіваць менавіта арганічнае земляробства (адсюль, дарэчы, і незвычайнае назва фермерскай гаспадаркі).

— Вытворчасць сельскагаспадарчай прадукцыі, якая арганізавана на адпаведных прыняцях, дазваляе атрымаваць садавіну і агародніну ўвогуле без «хіміі», нават у дапушчальнай колькасці, прадуцтва джанай нарматываў, — заўважае Сяргей Лучанок. — Гэты кірунак атрымаў шырокае развіццё за мяжой, а ў Беларусі арганічнае земляробства пакуль што экзотыка.

Варта ўзгадаць: арганічнае ежа — не толькі развітая ва ўсім свеце індустрыя, але і сапраўды філасофія. «Бацькам» напрамку прынята лічыць брытанца Альберта Говарда. Яго кніга «Сельскагаспадарчы запавед», якая выйшла ў 1940 годзе, выклікала сапраўдны фурор. Говард адважыўся нагавіць уздзеянне хімічных угнаенняў на здароўе раслін і жывёл і, каб гэтага пазбегнуць, прапанаваў спецыяльную сістэму ўгнаення глебы. У аснове рэкамендацый — выкарыстанне кампастаў з раслінных рэшткаў і гною. У гісторыі засталася імя першага «экалагічнага» фермера, які ўсё гэта ўвасабіў у жыццё, — Іў Бал-

фар. Такім чынам арганічнае земляробства перамясцілася з тэорыі ў практыку. Як заўважыў Сяргей Лучанок, у перспектыве поўнасцю да такой арганізацыі вытворчасці мяркую перайсці Данія. Ствараюцца ўсе ўмовы для належага развіцця арганічнага земляробства ў Аўстрыі, Швейцарыі, Германіі, а таксама ва Украіне. Так што ініцыятыва смаліўскага прыватніка не адыходзіць ад сусветнай практыкі. Лучанок імкнецца праз фактычнае вяртанне да спрадвечнага досведу нашых продкаў укараніць найноўшыя земныя распрацоўкі. Як ні дзіўна гучыцца, аднак гэта сапраўды так. Ужо налета будучы першыя вынікі ўкаранення неардынарнай практыкі.

Апроч уласна сельскагаспадарчай вытворчасці фермер Лучанок разам з дзелавымі партнёрамі арганізавалі агракультурыстычны комплекс «Вадальей». Як не выкарыстаць зручную размяшчэнне, каб прымаць турыстаў? — На першым этапе ў развіццё комплексу інвеставана 300 тысяч долараў, а надалей плануецца ўкладзі яшчэ 1,2 млн долараў, — кажа Сяргей Лучанок. — У перспектыве мяркую стварыць цэлую міжнародную вёску. Кожная краіна, якая зацікавіцца праектам, будзе мець магчымасць стварыць у гэтых «кавалак» нацыянальнае каларыту. Напрыклад, ідуць перагаворы з в'етнамскімі інвестарамі, якія плануюць пабудавачь растаран на вадзе. Іншыя ўдзельнікі таксама прапануюць цікавыя аб'екты. Такім чынам, непадалёк ад Мінска можна будзе наведаць адразу некалькі «дзяржаў»: добра адпачыць, смачна пад'есці (для прыгатавання страў да месца будзе экалагічна чыстая прадукцыя), з карысцю прабавіць волны чаш.

Цяпер непадалёк ад возера абуладкаваны два ўтульныя гаспадары дамки. Тут заздзейнічаны восем чалавек абслуговага персаналу. Надалей, заўважае Лучанок, калі туркомплекс будзе пашырацца, плануецца стварыць да 30 новых працоўных месцаў. Прыватнік заўважае: будучы запатрабаваны ў тым ліку і спецыялісты па этнаграфіі і фальклору...

Мікалай ЛІТВИНАЎ,

Смалявіцкі раён.

Агзінокая жанчына хоча... зрабіць рамонт

Нефармайт

Гэту сваю знаёмую я даўно не бачыла. Яна паявілася гэтак жа раптоўна, як і знікла. На яе твары і ўсёй постаці адлюстравалася нейкая застаралая стомленасць. Аказалася, Вераніка памянла кватэру і амаль зрабіла ёй рамонт.

Вераніка, альбо лепш Вераніка Алегаўна, бо яшчэ аднакурсніца ва ўніверсітэце гаварылі ёй, што яе ўнутраная сутнасць і выгляд адпавядаюць гераіні фільма «Член урада», — дробны прадпрымальнік. Не, па сутнасці яна чалавек шчыры і памяркоўны, проста выгляд мае строгі. Пра такіх кажуць, што заўжды трымае дыстанцыю. Займаецца сваёй справай, гадуе дачку, жыць стараецца, паводле яе слоў, «без ваганняў і хваляванняў».

Вераніка стала насапраць, плянула сабе ў кубак гарбаты і селана няспешна раскажыць, як умее толькі яна: з глабальных выносаў і філасофскай абгуляванням, на гэты раз гісторыю, якую яна сама назвала «Не мела бабы клопату...»

Карацей кажуць, дачка падрастае, ранейшая кватэра робіцца ўсё больш ценнай для дзяўч. Сабрала грошай і вырасла памянхач жыць на большае. Звычайныя клопаты, прыёмныя клопаты, — не разумею прычыны яе агучнага расчаравання. «І я так думала, пакуль не сутыкнулася з усім і рэальнасці. А сутыкненне паказала, што як бы мы ні ганарыліся сваёй еўрапейскасцю, як бы ні пхаліся то на Усход, то на Запад, мы застаёмся саўкамі ў найгоршым сэнсе, саўкамі ўнутры, прыкрытымі дзяржаўнай усмешкай, запанаванай з вокладак танных заморскіх часопісаў».

Такія радыкальныя выносы абцялілі цыкавы аповед. Я навастралія вушы і вош бы што даведалася. Пошукі варыянтаў куплі-продажу кватэры прадпрымальніца даверыла агенцтву нерухомасці, які цяпер робяць многі. Толькі вош агенцтва, які выветлілася, не ўсе дабрасумленыя і не дрыжачы ад жаданна абшчыцы з кліентам пад-жэнтльменску. Адно з іх вельмі доўга шукала паўнікна на кватэру Веранікі, а калі яна знайшла яго сама, то мусіла выкупіць свае дакументы за два мільёны рублёў. Гэта цяпер яна ведае, што нельга даваць даверанасць на распраджэнне сваёй маёмасцю да апошняга моманту, а лепш за ўсё — не даваць зусім альбо абыходзіцца без паслуг пасрэднай, якія робяць грошы з паветра. Можна засесці за газетныя абвесткі і ўсё добра зрабіць самому. «Ды пра гэтыя прайздзісцываў нават успамінаць не хочацца», — працягвае саразмоўніца, — забыць і ніколі не згадваць».

Але вош нова кватэра набывае, і ў ёй трэба хутка зрабіць рамонт, бо пакупнікі ранейшай насяджаюць, каб хутчэй высяляцца. Знаёмства з самым вялікім рынкам будаўнічых матэрыялаў у сваім мікрараёне дадало эмоцый, і далёка не заўсёды сталяноўчых. Найбольш тыповы малюнак: разлічваецца за патрэбныя матэрыялы, тут жа замаўляеш грузовае таксі. Тавары адгуксае кладаўшчык паўтара цэнтнера вагой. Ён падвозіць мяхі, лісты, розную іншую драбязу і цяжкія пакуны да ганка свайго склада і гучна абвешчае: у нас грузычкая няма. Вадзіцель грузавіка таксама стаіць убаку, старанна разглядаючы агародку... Тады яна раптам успамінае, як абслугоўваюцца на рынку ў Польшчы, зусім побач, у Цярсепалі... Але з дапамогай успамінай нічога не пагэтуць і даводзіцца шукаць таго, што за дзяржэцкі альбо болей мог бы закнучы тавар на машыну. Іншым разам наша энтузіястка-рамонтніца ўжо будзе ведаць, што выпра-

ляючыся на рынак, трэба акрамя грошай прыхапіць рабочую сілу.

Сіла патрэбная заўсёды. Бо ўсе абвесткі, дзе гандляркі абвясцова згадваюць пра дастаўку, часцей за ўсё — пухта. Прывозыць, які правіла, да пад'езда, а далей звычайна і прапануюць забіраць са словамі: у нас грузычкая няма. Так было і з новымі дзверыма. Прывезлі іх тры чалавекі, а на сёмы паверх прапанавалі занесці гаспадарні, бо ў іх начальніка, які прыбыў з партфельчыкам, каб узяць грошы, «спіна баліць». Дзверы тры расійскай фірмы ўсталівалі, і стала зьяўляцца, што ў яе былой кватэры магілёўскай жалезныя дзверы ў разы лепшыя, хоць і працягаюць па дызайне. Новыя пры тры тры сталі рыпец і гудзец, як самалёт-бамбардзіроўшчык на ўзлёце. А влітвае прадстаўніца прадпрыемства, што ўсталёўвала такі неабходны для кватэры элемент, кожны дзень абяцае, што спецыяліст прыедзе і выправіць агрэхі. Але спецыяліст не едзе, відаць, нешта зноў у яго сплывае.

На рынак Вераніка цяпер хадзіла, як на працу, бо кожны дзень патрабавалася штосьці новае. Некаторыя гандляркі ўжо ведалі яе ў твар і стараліся даць нейкую паду. Толькі адзін стары знаёмы, што пазваніў і занеўе за пакупкі сантэхнікі і пліткі, у сваёй мясцы саркастычна з'едліва заўважыў: «Трэба бачыць, які баба ўпраўляецца на рынку будаўнічых матэрыялаў». Пасляў яго куды далей вельмі хацелася, але стрымалася, бо заўсёды была стрыманай. Часу на роздум заставалася няма, шпалеры набылава па прыніцы: што на вока трапіць. Многае потым не падалося, многае зрабіла б іншак, але ж калі няма часу і досведу, вышэй гавалы не скочыш. Той жа знаёмы спрабаваў нягэрабна падбадзвіць: зтае ў цябе цяпер

які досвед у гэтай справе! «А на халеры ён патрэбны цяпер той досвед. Як пісаў Салжаніцын, лагерны досвед патрэбны толькі ў лагеры. Калі я цяпер адважуся на нешта падобнае, нахкашт влікага рамонт, невядома», — заўважала яна.

Тым болей, што ў канцы влікай кампаніі, якая сак-так прасоўвалася, адбыўся якія зрыў. Аферыст-паркетчык, якога знайшла па рэкамендацыі, ушчэнт палсаваў падлогу. Ён адразу не спадабаўся: чалавек без грамадзянскага і шавіністычных поглядаў, хваралі заклочаны нацыянальнымі праблемамі сваёй малой радзімы, якая за тысячы кіламетраў адсюль. Дзючыты тынкоўшчыцы потым ушчывалі: «Як вы маглі наняць чалавек з такім тварам?». Усё было потым. А напачатку былі рэкамендацыі і абдцанне зрабіць хутка і якасна. У канцы сваёй «ударнай» працы ён хуценька забраў грошы і, унурыўшы галаву, падаўся. Што з яго возьмеш? Ні ліцэнзіі, ні грамадзянства. Я казаву неўваротны сантэхнік і кааператыва: ні цыгарэт, ні радзімы, ні сцяга. А наракаць можна толькі на сябе.

Пасля гэтага выпадку Вераніка, як Скарлет О' Хара, пачала здзімаць напружанне па вечарах кілішкам віскі. Толькі гераіну Мітчэл за гэтыя заняткі, які вядома, ганяў муж Рэт Батлер, а наша гераіня ні на кога не азіралася. На маё апасівае пытанне «А не баішся спіцца?», яна адказала са смехам, што не павіна і дадала: «Цяпер я шмат чаго ведаю, напрыклад, што шуба, забітая малатком, трымаецца мацней, чым цык, заклучаны адвёрткай». Дзякуй Богу, я пазнала ранейшую сваю Вераніку, і з задавальненнем прыняла запэрашэнне пад Новы год на ўпазіны.

Святлана ЯСКЕВІЧ.

ОТЧЕТ О ПРОВЕДЕНИИ РЕКЛАМНОЙ ИГРЫ «100 ФРАНКЛИНОВ» Casino Royal. В период с 31 июля 2009 года по 26 ноября 2009 года (включительно) проводилась рекламная игра «100 Франклинов». В игре участвовало 95 человек. В момент проведения рекламной игры изменения в правила проведения рекламной игры, в состав комиссии по ее проведению не вносились. В результате проведения розыгрыша призовой фонд в размере 114 000 000 (сто четырнадцать миллионов) белорусских рублей был разыгран в полном объеме. Победители рекламной игры: В 1-ом этапе розыгрыша, который проводился 27 августа 2009 года, денежный приз в размере 28 500 000 (двадцать восемь миллионов пятьсот тысяч) белорусских рублей, согласно протоколу проведения 1-го этапа рекламной игры, получил Науменко Анатолий Григорьевич. Во 2-ом этапе розыгрыша, который проводился 24 сентября 2009 года, денежный приз в размере 28 500 000 (двадцать восемь миллионов пятьсот тысяч) белорусских рублей, согласно протоколу проведения 2-го этапа рекламной игры, получил Асташкевич Игорь Федорович. В 3-ем этапе розыгрыша, который проводился 29 октября 2009 года, денежный приз в размере 28 500 000 (двадцать восемь миллионов пятьсот тысяч) белорусских рублей, согласно протоколу проведения 3-го этапа рекламной игры, получил Скоросухов Дмитрий Николаевич. В 4-ом этапе розыгрыша, который проводился 26 ноября 2009 года, денежный приз в размере 28 500 000 (двадцать восемь миллионов пятьсот тысяч) белорусских рублей, согласно протоколу проведения 4-го этапа рекламной игры, получил Михопал Сергей Михайлович. В период проведения рекламной игры стоимость условной единицы не менялась. Организатором рекламной игры «100 Франклинов» являлось ООО «Дакарай». Правила проведения рекламной игры, состав комиссии по ее проведению, размер и состав призового фонда были зарегистрированы Министерством торговли Республики Беларусь. Свидетельство о государственной регистрации правил проведения рекламной игры № 1505 от 22 июля 2009 года.

KIRBY ПРАВИЛА ПРОВЕДЕНИЯ РЕКЛАМНОЙ ИГРЫ. 1. Сведения об организаторе рекламной игры: Общество с ограниченной ответственностью «КИРБИ». Место нахождения организации: 223130, Минская обл., Логойский р-н, г.п. Плещеницы, микрорайон «Военный городок», зд. 133, комн. 31. 2. Наименование рекламной игры: «Каждый день имеет значение». 3. Срок начала рекламной игры: 02 декабря 2009 года. 4. Срок окончания рекламной игры: 31 декабря 2009 года. Территория проведения рекламной игры: 220007, г. Минск, ул. Володько, д. 6, оф. 11, 12. 5. Регламент деятельности комиссии по проведению рекламной игры: Комиссия беспартийно и честно следит за проведением розыгрыша. Члены комиссии обязаны осуществлять возложенные на них полномочия в течение срока проведения рекламной игры. Заседания комиссии правомочны при наличии большинства членов ее состава. Решения комиссии оформляются протоколом, который подписывается всеми присутствующими на заседании членами комиссии. 6. Состав комиссии по проведению рекламной игры (далее — комиссия): Директор ООО «КИРБИ» Лаше Екатерина Васильевна; Заместитель директора по техническим вопросам ООО «КИРБИ» Рубачий Михаил Владимирович; Заместитель директора по персоналу ООО «КИРБИ» Манько Яна Викторовна; Торговый агент ООО «Кирби» Денисевич Дмитрий Юрьевич; Директор ЧП «РП Комары» Северин Владимир Владимирович. 7. Наименование товаров (работы, услуги) или их групп, в целях стимулирования реализации которых проводится рекламная игра: Система ухода за домом «Sentria» торговой марки «Kirby». 8. Условья, при соблюдении которых физическое лицо становится участником рекламной игры: Участником рекламной игры становится лицо, которое в срок с 24.11.2009 года до 18.12.2009 года купит и 100% оплатит систему ухода за домом «Sentria» торговой марки «Kirby» любой комплектации или погасит свою задолженность перед ООО «КИРБИ» согласно договору заказа и ТН-2, на приобретение Системы ухода за домом «Sentria» торговой марки «Kirby» любой комплектации в офисе компании по адресу: 220007, г. Минск, ул. Володько, д. 6, оф. 11, 12. Оплата будет подтверждаться квитанцией приходного кассового ордера. 9. Состав и размер призового фонда (в белорусских рублях) и источники его формирования: Приз — Поездка в Египет, Шарм-Эль-Шейх, Отель — THREE CORNERS KIROSEIZ&AQ UA PARK 5*, 7 ночей, 2 персоны, отель — 5 звезд, по программе все включено. Дата заезда 10.01.2010. Дата выезда 17.01.2010. Призовой фонд сформирован за счет имущества организатора рекламной игры. Размер призового фонда составляет 2 515 090 (два миллиона пятьсот пятнадцать тысяч девятьсот) белорусских рублей. 10. Место, дата, время и порядок проведения розыгрыша призового фонда, в том числе порядок определения выигравших участников рекламной игры: Место проведения розыгрыша: 220007, г. Минск, ул. Володько, д. 6, оф. 11 (цокольный этаж); Дата проведения розыгрыша: 26 декабря 2009 года. Время проведения розыгрыша: 11.00. Порядок проведения розыгрыша призового фонда, в том числе порядок определения выигравших участников рекламной игры: Каждому участнику будет присвоен номер, соответствующий номеру квитанции приходно-кассового ордера и купоны с данными номерами будут помещены в фирменный контейнер с логотипом «Kirby Sentria». Далее член комиссии вытянет купон, который будет являться выигрышным. 11. Срок и способ информирования выигравших участников: сразу в день розыгрыша, после определения выигрышного купона, будет вручен призовой сертификат. Участник, который выиграет, но будет отсутствовать, ему до 28.12.2009 г. будет выслано заказное письмо с уведомлением о выигрыше и месте вручения приза. 12. Место, порядок и срок выдачи выигрышей: 220007, г. Минск, ул. Володько, д. 6, оф. 11 (цокольный этаж). Сразу в день розыгрыша, после определения выигрышного купона, будет вручен призовой сертификат. Участник, который выиграет, но будет отсутствовать, может получить свой приз до 30.12.2009 года. Для получения приза при себе необходимо иметь: паспорт, квитанцию приходно-кассового ордера. Медицинская страховка на данный тур оплачивается победителем рекламной игры. 13. Название печатного средства массовой информации, в котором будут опубликованы результаты розыгрыша призового фонда, а также сроки их опубликования: результаты розыгрыша будут опубликованы в газете «Звязда» до 31.12.2009 г. 14. Телефон для справок по вопросам проведения рекламной игры: (017) 224 24 03. Выставки Пятый бок свету Ірыны Савосінай. У Магілёве адчынілася выстава фотамастачкі Ірыны Савосінай. На ёй дэманструюцца сто работ, зробленых у апошнія два гады на Магілёўшчыне. Я назвала выставу «Пяць бакоў свету», — расказала Ірына. — Класічныя бакі свету, вядома ж, ведаюць усе. Кожны чалавек шукае на зямлі свой сэнс жыцця, але ўсе мы жывём пад адным купалам неба і ўсеабадымага святла, які і ёсць пяты бок. Эпіграфам да выставы сталі здымкі, зробленыя вясновай раніцай з балкона на 9 паверсе: «Святло над ранішняй зямлёй» — прыгожы момант перад абуджэннем. А далей — розныя бакі свету. «Журналістыка ў тоне» — гэта манаскронная фотаздымка, — вядзе па выставе аўтарка. — Тут партрэты вядомых людзей і рэпартажныя работы. Ёсць гэтага заўятага «Рыбака» і сфатграфавала ўзімку на Святым возеры: ён злавіў зусім маленькую рыбку і проста неверагодна радуецца. Так трэба і нам у жыцці: радавацца кожнай прыемнай дробязі! Журналістаў найбольш зацікавіў здымак, зроблены на рабочым выездзе. «Інтэр'ю» — знаёмая сітуацыя: рэпартажёр (бачныя голыя ногі і рука з дыктафонам) стаіць перад тыповым вясковым мужы

Кожны трэці асуджаны да папраўчых работ ухільецца ад іх

Найбольшая колькасць ухільенняў ад пакарэння, не звязаных з пазбаўленнем волі, прыходзіцца на папраўчыя работы і абмежаванне волі. Пра гэта заявіў Аляксей СТУК, намеснік Генеральнага пракурора. Кожны трэці-чварцты асуджаны да папраўчых работ ухільецца ад іх. Ад пакарэння з накладаннем на папраўчыя ўстановы адкрытага тыпу ухільецца кожны пята, а без накладання — практычна кожны сёмы-восьмы асуджаны. Праблема ўхільення ад штрафу, грамадскіх прац і абмежавання займаць поўную пасадку, па словах Аляксея Стука, не стаіць. Як правіла, гэта не такі вялікі працэнт ва ўдзельнай колькасці вынесення прысуду, не звязаных з пазбаўленнем волі.

Прычына ўхільенняў, па меркаванні пракуроры, — недастатковы кантроль за паводзінамі асуджаных з боку адміністрацыі папраўчай установы. А па месцы жыхарства і працы — неда-

працоўка крмінальна-выканаўчай інспекцыі, неналежная прафілактычная праца ўчастковых інспектараў і інш.

— Вырасненне праблемы мы бачым перш за ўсё ў індывідуалізацыі пакарэння, — кажа Аляксей Стак, — Пракуроры і суддзі могуць спрагназаваць магчымасць ухільенняў. Гэта, вядома ж, больш бачна пракурору, суддзі і іншым удзельнікам працэсу. Але калі хранічных алкаголікаў, асобаў, якіх страцілі ўсюкую матывацыю да працы, прыгаворваюць да абмежавання волі ці прымушавых прац, то з нейкай доляй упэўненасці можна прагназаваць, што гэты від пакарэння менавіта гэтыя людзі адбываць не будуць. Мы таксама хочам перавесці пакарэнне за факты, якія сведчаць пра нядробасудзінае адбывіцтэрміну, у разрад адміністрацыйных. Напрыклад, парашушы чалавек — арыштавалі. Ён адбыў арышт, вярнуўся і працягнуў адбываць асноўнае

пакарэнне. Прычым тэрмін арышту не павінен уключацца ў асноўны тэрмін.

Генпракуратура прапанавала дзкрміналізаваць некаторыя артыкулы Крымінальнага кодэкса, звязаных з ўхільеннем адбываць пакарэнняў у выглядзе абмежавання волі, папраўчых работ і штрафу. Для таго, каб суд мог накіроўваць хранічных алкаголікаў у месцы абмежавання волі і яны змаглі праходзіць лічынне на «хіміі», генпракуратура прапанавала стварыць на базе некаторых устаноў наркалагічных служб.

Па словах Аляксея Стука, упершыню за апошнія 10—15 гадоў пазбаўленне волі перастала займаць першае месца сярод відаў пакарэння. Па выніках 2008 года 22 працэнты ад усяго колькасці прысуду былі звязаны з пазбаўленнем волі, а 26 працэнтаў — з абмежаваннем. Сёлета тэндэнцыя захавалася.

Настася ЗАНЬКО.

ПіцерСКАЯ нумералогія

Свой чарговы, ужо трэці ў гэтым сезоне, паядынак супраць «армейцаў» за навучнай сталіцы Расіі мінскае «Дынама» праіграла. Але ўсе, хто быў у суботу на трыбунах Палаца спорту ці сачыў за трансляцыяй па тэлебачанні, павінны пагадзіцца: беларуская каманда ніяк не заслугоўвае дрэнных ацэнак. Наогул, гульня атрымалася цікавай не толькі для спартыўных заўзятараў. Вялікі плён для разваг атрымалі, напэўна, прыхільнікі нумералогіі і розных неверагодных рэчў, звязаных з лічбамі.

1/2. У суботу «зубры» правялі свой 28 матч. Гэта роўна палова ад усяго турнірнага дыстанцыі рэгулярнага чэмпіянату. Пакуль у нас 9-е месца ў Заходняй канферэнцыі. Да «заліковага», восьмага, адставанне ў 5 балаў. Нагадаю, менавіта гэтая пазіцыя дае апошні пролупск у плей-оф. Пакуль яго распадаром з'яўляецца «Тарпед» з Ніжняга Ноўграда.

12:12. На гэтых лічбах прыпыніўся таймер у сярэдзіне першага перыяду, калі Андрэй Міхалёў як сапраўдны гальнянік абышоў пераходчы ў выглядзе чатырох хакістаў СКА і аддаў галюва перадачу Стасю. Той проста не меў маральнага права сапасаваць прыгажосць эпізоду. Па добрай традыцыі мінчане адкрылі лік.

11:11. Не менш прыгожыя сім-

валы на тэблэ падчас другога перыяду падаралі і піцеры. Асэнсоўваючы ўзровень майстэрства Бута, можна нават з невяліччай доляй чорнага гумару выказаць меркаванне, што ён спецыяльна падбіраў той час, калі трэба моцным кідокам адправіць у верхні, левы ад Мезіна, вугал варотуаў шайбы.

299. Максіма Сушынскага цяжка чымсьці здзівіць. За сваю кар'еру расійскі форвард пачаўчы, здэццва, усё ў хакеі. Ён ведае, куды, як і калі запусціць шайбу, каб яна апынулася за спінай галкіпера суперніка. У суботу яго гоў, павялічыўшы адрыву гэсцей, стаў для «СУ-33» 299-м на найвышэйшым расійскім узроўні. І адкладваць набойкі надоўга Максім дакладна не збіраецца.

8. Калі на апошніх хвілінках каманда стасупае з мінімальнай розніцай, натуральна, узнікне жаданне абавязкова адыграцца, зраўняўчы лік. У хакеі для гэтага ёсць такі дзейсны спосаб, які замена варатару на шостага палявога гульца. Часта карыстаюцца гэтым і наша каманда: што пры Хэлане, што пры Андрыеўскім. Але тым самым усё больш дапамагаем супернікам павялічыць свей бамбардзірскі рахунак. Суботняя шайба ў пустыя вароты стала восьмай такога кшталту.

Фота БЕЛТА.

і Развадоўскага, Аляксандр Андрыеўскі ішоў, ды і ідзе далей, на вялікую рызку. Адказваць, калі што, менавіта яму. І вельмі прыемна чуць каментарыі спецыялістаў аб тым, што нарэчце ў каманды пачаў з'яўляцца свой голчык, свой стыль. Хакеісты усё больш пачынаюць гуляць у так званы «савецік», камбінацыйны хакей. І гэта разам з, безумоўна, паліяшаннем вынікаў не можа не падабцаць заўзятарам.

Юген ВАРАКСА.

Футбол

Супраць Штанге ўсяго трое

Выканам беларускай федэрацыі футболу, які адбыўся ў мінулы суботу, пацвердзіў тое, чаго чакалі даўно: Бернд Штанге застаецца кіраўца нацыянальнай зборнай на наступныя два гады.

Намеснік старшыні АБФФ Міхал Верженка нагадаў прысутным, што ў адборачным цыкле зборная пад кіраўніцтвам Штанге заняла 4-е месца. У той жа час старшыня АБФФ Геннадзь Навыглас павадаў, што кіраўніцтва федэральнай федэрацыі вырашыла працягнуць супрацоўніцтва з вопытным нямецкім спецыялістам. Выканкам большасцю галасоў прагаласаваў за 6-гадовага Штанге. Супраць былі ўсяго трое членаў выканкама — старшыня праўлення ФК БАТЭ Анатоль Капскі, старшыня назіральнага савета ФК «Дынама» (Мінск) Юрый Чыж і га-

лоўны трэнер брэскага «Дынама» Юрый Пунтус. Планаўца, што дапамагае Бернду Штанге ў наступнай кваліфікацыі будучы беларускі трэнеры. Тое гэта будзе, вырашылі ў студзені 2010-га на пасяджэнні выканкама АБФФ. Жараб'ёўка да адборачнага турніру Еўра-2012 адбудзецца 7 лютага 2010 года ў Варшаве.

У найбліжэйшы час кіраўніцтва АБФФ і Бернд Штанге абмяркуюць падрабязнасці новага кантракта. Пасля трэнер мае намер паісці ў адпачынак, адкуль вярнецца ў Беларусь 8 студзеня. Да лютаўскай жараб'ёўкі галоўны трэнер мае намер выпрацаваць новую канцэпцыю нашай зборнай.

Лепшы футбаліст-2009 — Кульчы

36-гадовы паўабаронца нацыянальнай зборнай расійскага клуба «Растов» Аляксандр Кульчы прызнаны лепшым футбалістам Беларусі. У суботу на пасяджэнні выканкама АБФФ былі зацверджаны імяны лаўрэатаў гэтага сезона.

Лепшым гульцом 19-га нацыянальнага першынства стаў 23-гадовы паўабаронца БАТЭ Сяргей Крывец. Яго аднаклубнікі прызналі лепшымі ішч ў трох намінацыях: лепшы варатар — Сяргей Верамко, лепшы абаронца — Ігар Шытэў, лепшы паўабаронца — Дзмітрый Ліхтаровіч. Лепшым форвардам стаў нападоўчы «Гомеля» Каліжурый Майкон. Ён жа апырэдзіў усіх і ў спрэчцы бамбардзіраў, для чаго халіла 15 мячоў. Лепшым трэнерам названы Віктар Ганчарэнка, які прывёў БАТЭ да шостага чэмпіянства.

Барысаўскі чэмпіён перамог і яшчэ ў двух намінацыях: «Дума складамі» — акрамя асновы нага, дублюючы склад апырэдзіў атрымаў, Прыз «Глядацкіх сімпатый» БАТЭ атрымаў за найвышэйшую наведвальнасць — матчы чэмпіёна наведала 117 890 бальшчыкаў.

У намінацыі «За волю да перамогі» прыз дастаўся магілёўскаму «Дняпрю», «Пагрозай аўтарытэтаў» названы міхасьвіцкі «Граніт», прыз «Справядлівай гульні» — у ФК «Мінск».

Алена КАРВЕЦ.

ПАЛЕМІЧНАЯ ЗГОДА

Заканатворная кухня можа спрацоўваць вельмі апертыўна і прамамова ідзе пра тэматыку пытанні. Да іх шэрагу, без сумненняў, адносяцца выбарчае заканадаўства. Падчас абмеркавання прыблізна кожны дзень — нябачаны дагэтуль інтарэс. Пры гэтым большасць агучных пытанняў, заўваг і прапановаў на дэталі, да тычыліся не далейшага паліяшэння заўважэння лібералізацыі выбарчых працэсаў, а наадварот — узмацнення жорсткасці нормаў. Дэлегацыі прапаноўвалі больш строга быць з адказнасцю каньдыватаў на выбарчых пасадах, з вылучэннем, дэкларацыямі, фарміраваннем асабістых фондаў на агітацыю і гэтак далей. Аднак абсалютна ўсе прысутныя ў Авальнай зале дэлегацыі (а гэта 104 народныя абраннікі) падтрымалі праект закона ў першым чытанні.

Пры разглядзе законапраекта прысутнічаў намеснік кіраўніка Адміністрацыі Прэзідэнта Валерый МіЦКЕВІЧ, з дэкладам у Авальнай зале выступіла старшыня Цэнтральнай камісіі ў правядзенні рэспубліканскіх рэфэрэндумаў Лідзія ЯРМОШЫНА. Яна назвала гэта аўдыторыю самай падтрыманай да ўспрыняцця законапраекта:

— Кожны з вас — шмат разоў выбарчы, хоць бы раз — кандыдат, і большасць — гэта высокапрафесійныя арганізатары выбараў, якія плячом да пляча працавалі шмат гадоў з ЦВК, забяспечваючы арганізацыю выбараў на тэрыторыі сваіх рэгіёнаў (сапраўды, у цяперашнім дэлегацыйным корпусе вельмі шмат прадстаўнікоў мясцовай вертыкалі. — Аўт.), мяркую, вы ў поўнай меры адзіце тыя наміганні і тыя навелы, якія ўносіць кіраўнікі дзержавы на ваш разгляд і якія, безумоўна, будуць садзейнічаць, на мой погляд, паліяшэнню нашага выбарчага заканадаўства. Вядома ж, можа гэта варыць пра дэмакратызацыю, лібералізацыю — гэта ўсё прысутныя, аднак я абавязна б тры галювы трымаць, якія характарыстычны гэтыя заканапраекты. Узмацненне грамадскага кантролю, паліяшэнне спосаба каньдыватаў і ўдзелу ў выбарах для кандыватаў на выбарчых пасадах і палітычных партый, узмацненне нагрукі на ўсе выбарчыя камісіі, уключаючы Цэнтральную. Тым не менш усё гэтыя наміганні таго варця, бо яны ў многім будуць садзейнічаць, на наш погляд, узмацненню грамадскага даверу да правядзення выбараў і вынікам кожнай выбарчай кампаніі.

Мы досыць падрабязна знаёмлілі вас, чытачы, з новаўвядзэннямі, таму сёння засяродзімся на тым моманце, што выклікалі інтарэс — Сяргей Верамко, лепшы абаронца — Ігар Шытэў, лепшы паўабаронца — Дзмітрый Ліхтаровіч. Лепшым форвардам стаў нападоўчы «Гомеля» Каліжурый Майкон. Ён жа апырэдзіў усіх і ў спрэчцы бамбардзіраў, для чаго халіла 15 мячоў. Лепшым трэнерам названы Віктар Ганчарэнка, які прывёў БАТЭ да шостага чэмпіянства.

Барысаўскі чэмпіён перамог і яшчэ ў двух намінацыях: «Дума складамі» — акрамя асновы нага, дублюючы склад апырэдзіў атрымаў, Прыз «Глядацкіх сімпатый» БАТЭ атрымаў за найвышэйшую наведвальнасць — матчы чэмпіёна наведала 117 890 бальшчыкаў.

У намінацыі «За волю да перамогі» прыз дастаўся магілёўскаму «Дняпрю», «Пагрозай аўтарытэтаў» названы міхасьвіцкі «Граніт», прыз «Справядлівай гульні» — у ФК «Мінск».

— Я думаю, што яны (кандываты. — Аўт.) і цяпер не заўбодзі руіны, таму што ў кожнага кандывата, як у кожнага грамадзяніна, абсалютна розныя магчымасці для ўдзелу і з-

сім розная падтрымка, — адзначыла Лідзія Ярмошына.

Яна нагадала таксама, што дзержавай вылучаюцца кандыватам сродкі на выбар друкаванай агітацыйнай прадукцыі, даецца магчымасць выступленняў па тэлебачанні і радыё. Так, на 105 млн рублёў (максімальны памер асабістага фонду кандывата ў прэзідэнты) «на Першым Нацыянальным тэлеканале можна набыць ажы 11 хвілін, а мы кожнаму кандывату ў прэзідэнты на апошніх выбарах давалі па гадзіне гэтага часу, таму дзержава, нават даючы магчымасці для дадатковага фінансавання, вылучае нашатам больш».

Непакоялі дэлегацыі, што пералічваць грошы ў асабістыя фонды могуць прыватныя асобы, майнуў, прар гэты канал вылучаць сродкі зможа хто заўгодна. Яны выказваліся аб тым, што гэта вельмі вялікая шпідэра зложучыяшны. Паводле меркавання Лідзіі Ярмошынай, наадварот, падобнай легалізацыі дадатковых фінансавых сродкаў будзе створаны шлях да прэзрысцісці.

— Ну мы ж не можам павярнуць час назад. Калі ўсё свет выкарыстоўвае дадатковыя прыдугнутыя сродкі і даўно іх легалізаваў, нам нельга рабіць выгляд, што мы існуем ва ўмовах камунізму.

Магчымасць стварэння асабістых фондаў кандыватаў на выбарчых пасадах значыцца за жывое многі дэлегацыі, турбаваліся нават пра тое, што хтосьці стане набываць аўто са сродкаў фонду, майнуў, не ўсе кандываты — сумленныя людзі, ці кавіліся дэталімі стварэння і расходу даданнага фонду. Адказваючы на пытанні, старшыня Ярмошына падкрэсліла, што ўсе нюансы будуць прапісаныя ў асобным палажэнні, якое будзе зацверджана ЦВК сумесна з Беларускабанкам. Яна адзначыла таксама, што, напрыклад, пасля рашэння аб адмене рэгістрацыі кандывата сродкі з яго асабістага фонду будуць запічаныя ў бюджэт.

У гутарцы з журналістамі Лідзія Ярмошына не выключыла, што пачаць фондз у цягтам часу будуць павялічываць. «Чаму мы вынічлі такія памеры? Ды таму што ніхто не ведае, якімі яны павінны быць. Зрабіць заканадаўства — заведана заявіць, што выбары толькі для багатых. Бедныя не павінны ўдзельнічаць, багатыя «задушэць» усіх сваёй рэкламай. Мы спрабуем злучыць дзве фантастычныя рэчы — стварыць больш яркія магчымасці для перадыбарнай агітацыі і захаваць роўнасць усіх».

Шмат пытанняў у Авальнай зале датычылася і нормаў аб дэкларацыі прыбыткаў кандыватаў і іх сваякоў. Паводле новаўвядзэнняў, дапускаецца вызначанае скаржэнне інфармацыі ў дэкларацыі.

— Ёсць такія неадпаведнасці, якія носяць неістотны характар, — тлумачыць Лідзія Ярмошына. — Ёсць чэкі «Маёмасці», пра якія заўважыў амаля кожны грамадзянін Рэспублікі Беларусь. А калі кандываты ў дэлегацыі забывалі згадаць гэтыя чэкі ці акцыі прадпрыемства, якія з моманту іх набывання і разу ў жыцці не прынеслі ім ні капейкі прыбытку, ці не ўказалі, што кватэра, якая лічыцца на жонцы, знаходзіцца ў долевай ўласнасці, хоць долі былі не вылучаныя, калі атрыманая пенсія не адпавядала на дзве тысячы рублёў той даведцы, што выдала падатковая інспекцыя, гэта з'яўляецца падставай для адмовы ў рэгістрацыі. Дык вось мы лічым, што гэта

неістотна і не можа служыць падставай для адмовы ў рэгістрацыі.

Яна выказала меркаванне, асобна калі будзе распрацоўвацца асобнае палажэнне, то з'явіцца будучы з працэнтных суданоснаў сумы (або каші тоўнасці), якая не была ўзгаданая і, напрыклад, гадзота даходу грамадзяніна. Паколькі трэба, каб пакарэнне было адэкватным здзеюжанаму. Варта размяжоўваць таксама наўмыслныя дзеянні і памылковія.

Закідаў дэлегацыі вугу і наконк кандывацкага закладу. Ну скажам, унёс 300 тыс. долараў пад заклад — і можаш не збіраць подпісы, не вылучацца ад партыі. Пры ўмове, што кандыват не будзе абраны, грошы пойдуч у бюджэт.

— Я заўважыў была прыхільнай гэтай ідэі, — адзначыла Лідзія Ярмошына. — Прынамсі гэта адсее несур'ёзных кандыватаў у дэлегацыі. Што ўжо казаць, ёсць у нас катэгорыі людзей, якія ўдзельнічаюць у выбарах дзеля ўдзелу і ў якіх няма аніякіх гарантый і перспектываў нават набарць некалькі працэнтаў галасоў выбарчышкаў. Аднак яны ідуць, каб завасціцца. І гэта ў пэўным плане дыскрэдыту ідуо выбараў.

На думку Лідзіі Ярмошынай, выбарчы заклад патрэбны, і варта, каб ён быў аглуным: «дзержава не можа легалізаваць прыягненне да выбараў замежных інвестыцый, таму што гэта ўжо пытанне суверэнітэта дзержавы».

Аднак дазвол унесці грошы, не збіраючы подпісы, паводле меркавання старшыні Цэнтральнай камісіі, не будзе наогул выкарыстоўвацца, таму што збор подпісаў — гэта добрая магчымасць «разрэкламавацца» і ў пэўнай ступені павялічыць галасоў.

Аднак дазвол унесці грошы, не збіраючы подпісы, паводле меркавання старшыні Цэнтральнай камісіі, не будзе наогул выкарыстоўвацца, таму што збор подпісаў — гэта добрая магчымасць «разрэкламавацца» і ў пэўнай ступені павялічыць галасоў.

Вельмі слушна прапанова выказаў дэлегат Геннадзь Давыдка — зрабіць ўдзел у дэбатах абавязковым для кандыватаў. На яго думку, «мэнавіта ў дэбатах бачныя будучыя палітыкі, бачна яго сапраўднае аблічча».

На думку ж старшыні Цэнтравыбаркама, гэта «той фармат перадачы, дзе людзі знаходзяцца ў розных умовах, і найбольш нявыгадныя ўмовы будуць перш за ўсё для ідуо — дзейнага дэлегацыі. Усе дэбаты звядзуча да крытыкі вас як дэлегацыі. Гэта павінна быць абавязкова добраахвотным: і калі службова асоба ідуо на ўдзел у дэбатах, то яна павінна ведаць, што не чакае».

Запытаўся спадар Давыдка і пра тое, што «хвалюе большасць простых выбарчышкаў» — шклянцы скрыні для біюлетэняў і магчымасць устаўлявання відэакамеры над сталам, дзе ідзе падлік галасоў.

— Мы ж з вамі не ў Японіі жывём, трэба рэальна глядзець — якія відэакамеры ў сельскім Савеце ці ў клубе — сказала Лідзія Ярмошына. — Дай Божа, каб нармальна ўсё абсталявана было, каб грошай на шыльду халіла. А шклянцы скрыні для галасавання ніхто не забараняе, мы проста не прапісваем, якія яны павінны быць. Мы вызначаем іх памеры, кажам, што яны павінны апычатывацца. Той, у каго ёсць грошы, няхай робіць пластамасця і, дарэчы, робіць. У нас цяпер рабёў у Брэсцкай вобласці маюць такія скрыні. Тыя, у каго грошай няма, — школы напрыклад, яны сабюць гэту скрыню з дошак, і яна таксама будзе прыдатнай. Усё залежыць ад тых сродкаў, якія маюцца ў арганізацыі, што ўтварае выбарчы ўчастак. Калі прад'явіць такое патрабаванне ў агульнарэспубліканскім маштабе, тады трэба адкрытым тэкстам сказаць

Ала МАЧАЛАВА.

СВЕДЕНИЯ ОБ ОБЪЕКТАХ РЕСПУБЛИКАНСКОЙ СОБСТВЕННОСТИ, ПОДЛЕЖАЩИХ РАЗГОСУДАРСТВЛЕНИЮ И ПРИВАТИЗАЦИИ

Полное и сокращенное наименование объекта разгосударствления и приватизации, его ведомственная принадлежность	Научно-производственное республиканское унитарное предприятие «Агат - Систем» (УП «Агат - Систем»), Государственный военно-промышленный комитет	Республиканское автотранспортное унитарное предприятие «Минскагортранс» (УП «Минскагортранс»), Министерство сельского хозяйства и продовольствия Республики Беларусь	Научно-производственное республиканское дочернее унитарное предприятие «Ремид» (УП «Ремид»), Министерство транспорта и коммуникаций Республики Беларусь	Республиканское унитарное предприятие «Дорожно-строительный трест № 7» (РУП «ДСТ № 7»), Министерство транспорта и коммуникаций Республики Беларусь	Проектно-производственное республиканское унитарное предприятие «Институт Белгипроагропищпром» (УП «Институт Белгипроагропищпром»), Министерство сельского хозяйства и продовольствия Республики Беларусь	Комплектующее оптово-торговое республиканское унитарное предприятие «Стройкомплект» (РУП «Стройкомплект»), Министерство архитектуры и строительства Республики Беларусь	
Адрес	220141, г. Минск, ул. Ф. Скорины, 51	220024, г. Минск, ул. Бабушкина, 29	220038, г. Минск, ул. 1-ый Твердый пер., 6	220099, г. Минск, ул. Кижеватова, 8	220004, г. Минск, ул. Кальварийская, 1	220012, г. Минск, ул. Чернышевского, 10 а	
Вид деятельности объекта разгосударствления и приватизации, укрупненная номенклатура выпускаемой продукции	Научные исследования и разработки в области естественных и технических наук	Деятельность автомобильного грузового транспорта	Производство компрессоров, частей и принадлежностей автомобилей и их двигателей	Строительство и ремонт дорог	Научные исследования и разработки в области естественных и технических наук	Научные исследования и разработки в области естественных и технических наук	
Положение на рынке	Не занимает доминирующее положение	Не занимает доминирующее положение	Не занимает доминирующее положение	Не занимает доминирующее положение	Не занимает доминирующее положение	Не занимает доминирующее положение	
Планируемые сроки разгосударствления и приватизации	4 квартал 2009 г.	4 квартал 2009 г.	4 квартал 2009 г.	4 квартал 2009 г.	4 квартал 2009 г.	4 квартал 2009 г.	
Предполагаемый способ разгосударствления и приватизации	Создание открытого акционерного общества	Создание открытого акционерного общества	Создание открытого акционерного общества	Создание открытого акционерного общества	Создание открытого акционерного общества	Создание открытого акционерного общества	
Орган, осуществляющий разгосударствление и приватизацию данного объекта, и его местонахождение	Минский городской территориальный фонд государственного имущества, 220050, г. Минск, пр. Независимости, 8	Минский городской территориальный фонд государственного имущества, 220050, г. Минск, пр. Независимости, 8	Минский городской территориальный фонд государственного имущества, 220050, г. Минск, пр. Независимости, 8	Минский городской территориальный фонд государственного имущества, 220050, г. Минск, пр. Независимости, 8	Минский городской территориальный фонд государственного имущества, 220050, г. Минск, пр. Независимости, 8	Минский городской территориальный фонд государственного имущества, 220050, г. Минск, пр. Независимости, 8	
Численность работающих, чел.	336	449	65	602	319	30	
Срок предъявления претензий	Месяц со дня опубликования	Месяц со дня опубликования	Месяц со дня опубликования	Месяц со дня опубликования	Месяц со дня опубликования	Месяц со дня опубликования	
Предполагаемый размер уставного фонда создаваемого ОАО, руб.	9 288 400 000	9 998 665 600	2 153 426 000	28 052 556 400	2 520 584 000	3 017 863 200	
Стоимость основных фондов – всего, руб.	6 053 808 155	28 248 758 307	720 910 547	28 217 942 098	810 136 863	1 758 598 479	
Площадь земельного участка, занимаемого объектом, га	4,6302	16,4703	0,353035	48,1915	нет	1,98245	
Наличие принадлежащих предприятию долей (паев, акций) в активах других предприятий, руб.	Нет	6 000 000	нет	340 750	5 660 000	2 953 750	
Объекты интеллектуальной собственности в составе нематериальных активов, руб.	Нет	нет	нет	нет	13 281 839	нет	
Финансовое состояние объекта, руб.	Балансовая прибыль Задолженность кредиторская дебиторская	1 814 276 519 2 052 605 662 206 532 268	495 554 610 1 062 774 415 2 284 304 094	243 604 793 197 531 061 158 607 460	2 652 000 000 3 982 182 880 1 648 967 248	1 283 901 487 2 543 622 925 173 224 518	248 628 673 47 360 709 106 176 363

Полное и сокращенное наименование объекта разгосударствления и приватизации, его ведомственная принадлежность	Республиканское унитарное предприятие «Оршанский авиаремонтный завод» (Государственное предприятие «Оршанский авиаремонтный завод»), Министерство транспорта и коммуникаций Республики Беларусь	Гомельское республиканское обнвое унитарное предприятие «Труд» (ГРОУП «Труд»), Белорусский государственный концерн по производству и реализации товаров легкой промышленности	Республиканское сельскохозяйственное унитарное предприятие «Агрокомбинат «Южный»» (РСУП «Агрокомбинат «Южный»»), Министерство сельского хозяйства и продовольствия Республики Беларусь	Республиканское унитарное производственное предприятие «Рогачевская экспортно-сортiroвочная льнобаза» (РУПП «Рогачевская экспортно-сортiroвочная льнобаза»), Министерство сельского хозяйства и продовольствия Республики Беларусь	Республиканское унитарное предприятие «Головное специальное конструкторско-технологическое бюро гидроаппаратуры с опытно-экспериментальным производством» (РУП «ГСКБТ ГА»), Министерство промышленности Республики Беларусь	Республиканское унитарное производственное предприятие «Польсэлектромаш» (РУП «Польсэлектромаш»), Министерство промышленности Республики Беларусь
Адрес	211004, Витебская область, Оршанский район, г. п. Болбасово	246022, г. Гомель, ул. Советская, 39	24604			

Права на рэпрадуктыўнае здароўе, якое дазваляе мець здаровыя дзіцяці, інтымныя адносіны і шчасліваю сям'ю, ёсць у кожнага чалавека. У ВІЧ-інфіцыраванай Юлі таксама

За апошнія 15 гадоў шмат што змянілася ў галіне рэпрадуктыўнага здароўя. Напрыклад, у 5 разоў знізілася колькасць абортў. Даступныя для моладзі сталі бясплатныя кансультацыі адкрытыя ў ўсіх абласцях спецыяльных Цэнтраў дружалюбнага стаўлення да падлеткаў... Аднак не зніклі, на жаль, усё яшчэ недастаткова сэксуальна адукаваныя грамадства і яго неалянальнае стаўленне да ВІЧ-інфіцыраваных людзей, гатовых стварыць сям'ю і нарадзіць дзяцей... Скраем пацярдэжнем жывучасці стэрэатыпаў з'яўляецца нежаданне маладой «станочнай» матулі раскрываць свой статус — называць прозвішча і паказваць на старонках газеты свой твар.

— У цэлым урачы ставіліся да мяне нармальна, — узгадвае 24-гадовая Юля. — Але былі і непрыемныя сітуацыі. Гэта было крыўдна і балюча. Аднойчы прыйшла на прыём да стаматолага, ціха сказала медсястры аб сваім статусе. Мярне папрасілі паўтарыць гучней — я паўтарыла. Але медсястра зноў недачула. Давялося на ўвесь кабінет крычаць, што я — ВІЧ! Чаму б не

даваць пацыентам магчымасць самім запаўняць картку? Юлі не было і дваццаці, калі яна даведалася аб новым статусе. — Пяць гадоў таму я пазнаёмілася з маладым чалавекам, — кажа яна. — Закахалася, пачалі сустракацца. Аднойчы быў неабаронены сэкс. Потым мы развішліся. Разрыў падаўся мне надта дзіўным, надзвычай раптоўным... Унутры гомас сказаў, што трэба абследавацца. Я здала аналізы, у тым ліку і на ВІЧ... Вынік шкідраваў мяне. Я ніколі не спрабавала наркатыкаў, не вяла бяспаднае паловае жыццё. Нечакана для сябе дзючына хутка супакоілася, сабралася з сіламі. Пачала шукаць інфармацыю. Урач-інфекцыяніст, у якога яна назіраецца, расказала, як неабходна засцерагацца. А ў хуткім часе Юля выйшла замуж — за хлопца, з якім вычылася ў інстытуце. Юля адразу расказала яму пра свой дыягназ. Хлопец сказаў, што хацеў яе і жадае, каб яны былі разам, нягледзячы ні на што. Сама Юля цяпер кажа, што наўрад ці адважылася б на такі ўчынак... Дарчы, саборы, якія дзючына «усё» расказала, таксама не адвярнуліся і нават падтрымалі ў рашэнні нарадзіцца. — Я здала аналізы. У мяне была досыць малая канцэнтрацыя вірусу. Варыянт штучнага апладнення мы не разглядалі. Урач-інфекцыяніст пракаментыраваў нас адносна

нашых магчымасцяў, рызыкі, перспектывы, а таксама спрыяльныя для зачатця дзён. Гінеколаг жа спачатку разгубіўся, маўляў, што мне з табой рабіць?... Але потым яе сумненні развясіла. Хутка я зацяжарала. Арчём здаў аналізы на ВІЧ. Вынік быў адмоўным... Паводле слоў спецыялістаў, парам, дзе адзін ці абодва партнёры — ВІЧ-інфіцыраваныя, можа прапаваюцца магчымасць зачатця з дапамогай экстракарпаральнага апладнення. Што ж да зачатця звычайным шляхам у пары, дзе адзін з партнёраў не інфіцыраваны, то ім абавязкова павіна тлумачыцца верагоднасць заражэння пры неабароненым палавым кантакце. — З 28-га тыдня цяжарнасці і да самых родаў Юля праходзіла курс спецыяльнай тэрапіі, пастаянна знаходзілася пад кантролем акушэр-гінеколага і інфекцыяніста. Дзіцят прызначалі лекавы сіроп і бісептол да 6-га месяца. Нарадзіўся Мішка з дапамогай кесарава сячэння. Пасля родаў Юля ляжала ў палатце разам са здаровымі маці.

— Урачы паралілі не расказваць ім пра мой статус, паколькі да мяне адна дзючына адкрылася суседкам па палатце. Узнік скандал. Жанчыны патрабавалі, каб іх перавялі ў іншую палату. Я нічога пра сябе не сказала, аднак і не ведала, які выйсці з няёмкага становішча, калі матулі пачалі пытацца, чаму я не кармію грудзямі... Цяпер Мішутку — паўгода. Нянаўсцяц ці адсутнасць у яго ВІЧ-інфекцыі можна будзе вы-

значыць толькі па дасягненні 1,5 года. Юля спадзяецца на лепшае. Ва ўсіх выпадках яна выконвала ўсе рэкамендацыі спецыялістаў — атрымлівала супрацьвірусную тэрапію, нараджала з дапамогай кесарава, адмовілася ад груднога выкармлівання. Такія меры дапамагаюць наблізіць рызыку перадачы вірусу дзіцяці да 1-2 працэнтаў. Без прафілактычных мераў рызыка перадачы вірусу нованараджанаму складае 20—45 працэнтаў. Прычым тут важна дадаць і яшчэ адну акалічнасць. Пытанне аб нараджэнні дзіцяці ўнікае ў ВІЧ-інфіцыраванай жанчыны, які правіла, на этапе асімптомнага развіцця захворвання, калі яна добра сябе адчувае і ўтрыманне вірусу ў яе крыві нізкае. У клінічна жа стадыі, калі захворванне пачало развівацца, гаварыць аб дэтанараджэнні, кажуць спецыялісты, практычна не выпадае.

Паводле слоў урача-інфекцыяніста аддзела прафілактыкі ВІЧ/СНІД Рэспубліканскага цэнтру гігіены, эпідэміялогіі і грамадскага здароўя Ларысы КАСІНСКАЙ, да 2002 года ў нас выкарыстоўвалі толькі адзін антырэтравірусны прэпарат — ртэравір. Да таго ж далёка не ўсе жанчыны мелі магчымасць атрымаць хоць бы яго. Сёння ў Беларусі ёсць магчымасць прызначыць шматкампанентную высокаактыўную антырэтравірусную тэрапію. «Інфіцыраваны чалавек, які дакладна выконвае ўсе рэкамендацыі ўрачоў, прымае неабходныя прэпараты, кантралюе ўзровень вірусу ў

крыві, мае магчымасць вырасціць здаровых дзяцей, — тлумачыць **галоўны акушэр-гінеколаг Міністэрства аховы здароўя Беларусі Аляксандр БАРСУКОУ**. — У любой жаночай кансультацыі сёння могуць даць падрабязную кансультацыю адносна ВІЧ-інфекцыі і магчымых мацярынства. У Мінску яшчэ працуюць аддзелы прафілактыкі ВІЧ-СНІД пры гарадскім цэнтры гігіены і эпідэміялогіі, Рэспубліканскі цэнтр гігіены, эпідэміялогіі і грамадскага здароўя». Калі не так даўно асноўнай прычынай зніжэння інфекцыі была наркамания, то сёння ў большасці выпадкаў ВІЧ перадаецца праз неабаронены палавы кантакт. Інфіцыруюцца людзі, у якіх ёсць добрая адукацыя, вартая праца, сям'я. Зразумела, калі ў такога чалавека пацярэджаецца дыягназ ВІЧ-інфекцыя, гэта выклікае шок. Як паказвае практыка, шэраг людзей не могуць адразу адрыцца сваім блізім, а нават калі і адрываюцца, то грунтоўна падтрымлі і адказу на свае пытанні ўсё адно чакаюць ад спецыялістаў, у тым ліку ад медперсоналу ў паліклініцы.

У момант заснавання свайго дыягназу Юля адчула, што амаль нічога не ведае пра злашчасны вірус. У рэшце рэшт дапамог урач-інфекцыяніст і... інтэрнэт. Дарчы, адсутнасць належных ведаў — праблема не толькі Юлі. Досыць частая сітуацыя для маладых людзей — немагчымасць абмеркаваць з самымі блізімі людзьмі — бацькамі

— пытанні сэксуальнага жыцця. Далёка не ўсім сучаснае трапляецца ў рукі і спецыяльная літаратура. Ды і што такое надрукаваны тэкст супраць шчырай размовы з чалавекам, які мае пэўны жыццёвы досвед? Тым не менш, калі пераадолець уласную лянтоту, то па інфармацыю аб кантрацэпцыі і захаванні сэксуальнага здароўя можна звярнуцца ў звычайную паліклініку па месцы жыхарства. Там жа або ў скурна-венералагічным дыспансэры можна прайсці абследаванне на інфекцыі, якія перадаюцца палавым шляхам. — Калі ўрачы адкрылі і 17 Цэнтраў здароўя моладзі, або Цэнтраў дружалюбнага стаўлення да падлеткаў. Іх спецыялісты могуць расказаць аб эфектыўнасці розных спосабаў кантрацэпцыі, магчымых наступствах неабароненага сэксу, зменах у арганізме, звязаных з цяжарнасцю, наступствах пераважна нежаданнага цяжарнасці, адказнасці партнёраў адно перад адным і г.д.

...Колькасць людзей, якія жывуць з ВІЧ, будзе расці. Як і колькасць народжаных ад ВІЧ-маці дзяцей. Дарчы, на сёння з пацярэджаным дыягназам ВІЧ-інфекцыі ў Беларусі пражывае 140 дзяцей. Усе яны не могуць і не будуць жыць у ізаляцыі. А значыць, у наступныя, скажам, 15 гадоў грамадству давядзецца больш актыўна змагацца са сваімі стэрэатыпамі. Каб такія, як Юля, маглі называць сваё прозвішча і не хаваць твар.

Святлана БАРЫСЕНКА.

БОЯЗЬ АСУДЖЭННЯ

Толькі 40 працэнтаў людзей, якія жывуць з ВІЧ, выкарыстоўваюць з пастаянным партнёрам прэзерватыў. У зарэгістраваным шлобде да такой меры засцярогі прыбягаюць каля 55 працэнтаў. Большасць людзей з ВІЧ-інфекцыяй не звяртаюцца да дапамогі да медыкаў, што абумоўлена ў першую чаргу бояззю выдання дыягназу і асуджэння з боку медперсоналу. Пры гэтым палова лічыць доступ да спецыялізаванай медыцынскай дапамогі адным з найбольш важных фактараў для падтрымкі сэксуальнага і рэпрадуктыўнага здароўя. Звесткі былі атрыманыя ў межах праекта «Паліяпшэнне доступу людзей, якія жывуць з ВІЧ/СНІД, да інфармацыі і паслуг па рэпрадуктыўным здароўі». Праект рэалізуецца Фондам ААН у галіне народнаасельніцтва (ЮНФПА) пры падтрымцы Аб'яднанай праграмы ААН па ВІЧ/СНІДзе (ЮНІЭДС).

УВАЖАЕМЫЕ АКЦІОНЕРЫ ОАО «ЖАБІНКОВСКИЙ САХАРНЫЙ ЗАВОД»

14 декабря 2009 года состоится внеочередное общее собрание акционеров ОАО «Жабинковский сахарный завод», расположенного по адресу: г. Жабинка, ул. Калинина.

Собрание пройдет по адресу: г. Жабинка, ул. Калинина, зал заседаний заводоуправления.

Повестка дня собрания:
«О согласовании предоставления благотворительной (спонсорской) помощи».

С материалами, подготовленными к собранию, можно ознакомиться по адресу: в рабочие дни (понедельник — пятница), начиная с 4 декабря 2009 г. по 13 декабря 2009 г. по месту нахождения Общества: г. Жабинка, ул. Калинина, заводоуправление (отдел кадров) с 8.00 до 16.30, 14 декабря 2009 г. по месту проведения собрания.

Регистрация участников собрания с 12.00 до 12.45 по месту проведения собрания.

Начало работы собрания — 14 декабря 2009 года, 13.00.
Список акционеров для участия в собрании будет составлен по состоянию на 1 декабря 2009 г.

Для регистрации при себе иметь следующие документы: акционеру Общества — паспорт, представителю акционера — паспорт и доверенность.

УНП 200037600

ОАО «МИНСКИЙ ДОМОСТРОИТЕЛЬНЫЙ КОМБИНАТ»

СООБЩАЕТ, ЧТО 17 ДЕКАБРЯ 2009 ГОДА В 16.00 В АКТОВОМ ЗАЛЕ ПРЕДПРИЯТИЯ, РАСПОЛОЖЕННОГО ПО АДРЕСУ: ул. ПОНОМАРЕНКО, 43, СОСТОИТСЯ ВНЕОЧЕРЕДНОЕ СОБРАНИЕ АКЦИОНЕРОВ

Повестка дня:
1. Утверждение «Регламента работы с реестром акционеров ОАО «Минский домостроительный комбинат».

Регистрация акционеров будет производиться в актовом зале предприятия с 15.00 до 15.45 часов.

При себе необходимо иметь документ, удостоверяющий личность (для представителя акционера — нотариально заверенную доверенность).

УНП 100258980

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПОВТОРНОМ ОТКРЫТОМ АУКЦИОНЕ

по продаже государственного имущества и права заключения договора аренды земельного участка

Наименование предмета аукциона	Капитальное строение и право заключения договора аренды земельного участка
Местонахождение недвижимого имущества	г. Барановичи, ул. Брестская, 282
Продавец недвижимого имущества	Эксплуатационное республиканское унитарное предприятие «Опытная путевая машинная станция № 115» Белорусской железной дороги, тел.: 80163 49 27 75, 49 27 81
Сведения о предмете аукциона	Здание столовой 1982 г.г., 1-этаж., кирпичное, площадь — 386,3 кв.м. Земельный участок площадью 0,1131 га, под размещение объекта торговли, по оказанию услуг населению, административного, производственно-складского назначения, либо общественного питания, срок аренды — 50 лет с последующим продлением срока аренды
Начальная цена предмета аукциона, руб.	207 073 569
Сумма задатка, руб.	20 707 000
Реквизиты счета для перечисления задатка	р/с 3642902530005 ГФ по Брестской области ОАО «Белинвестбанк», код банка 823, получатель платежа — фонд «Брестоблимушество», УНП 200020538, срок внесения — по 18.12.2009 г. включительно
Организатор аукциона	Фонд «Брестоблимушество», г. Брест, ул. Ленина, 11, тел.: 20 87 85, 23 12 63, 23 44 06 www.brest-region.by

Аукцион состоится 21 декабря 2009 года в 11.00 по адресу: г. Брест, ул. Ленина, 11, каб. 524 (здание облисполкома).

Победитель аукциона (претендент на покупку) обязан: подписать протокол аукциона; в течение 10 рабочих дней со дня принятия местным исполнительным комитетом решения о предоставлении земельного участка: внести плату за право заключения договора аренды земельного участка, возместить затраты на организацию и проведение аукциона, в том числе расходы, связанные с изготовлением и предоставлением участникам аукциона документации, необходимой для его проведения, расходы, связанные с формированием земельного участка и изменением земельного участка в результате такого формирования, государственной регистрацией в отношении этого участка, после чего не позднее 2 рабочих дней заключить с продавцом недвижимого имущества договор купли-продажи, а местным исполнительным комитетом — договор аренды земельного участка.

Более подробная информация об участии в аукционе опубликована в газете «Звязда» от 17.10.2009 г. № 197.

Аукцион проводится в соответствии с Положением о порядке организации и проведения аукционов по продаже объектов государственной собственности и на право заключения договора аренды земельного участка для обслуживания недвижимого имущества, утвержд. постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 26.03.2008 № 62.

Заявления на участие в аукционе с прилагаемыми документами принимаются по адресу: г. Брест, ул. Ленина, 11, каб. 405, 404 фонд «Брестоблимушество» с 8.30 до 17.30 по рабочим дням по 18 декабря 2009 года включительно.

АГАРОДНІНУ КРАЛІ ТОНАМІ

У Кобрынскім раёне абрабавалі складзі мясцовага райспажываўсяюза. Зладзеі забралі 2300 кілаграмаў бульбы, 135 кілаграмаў цыбулі, 240 кілаграмаў капустаў, а таксама паўтара цэнтнера яблыкаў. Яны яшчэ прыхапілі з сабой электронныя вагі. Міліцыя адшукае зламшчыкаў.

Яна СВЕТАВА.

ДАГОСЯРА

Да пенсіянера з Пінска падшышоў незнаёмы і запарабваў 10 тысяч рублёў. Калі той заўважыў, то мужчына пашкодзіў кола яго аўтамашыны. На жыхара Пінска за вымаганнем грошай завездзена крымінальная справа, ды і кола «Мерседэса» пацягнула на 400 тысяч рублёў.

Сымон СВИСТУНОВІЧ.

ЯК БЕЛАРУСАЎ АДВУЧАЮЦЬ АД ГАРЭЛІКІ?

Карэспандэнт «Звязды» наведвае эксперыментальную вёску Мосар, дзе катэгарычна забаронена прадаваць алкаголь. Ці атрымаўся такім чынам «закадзіраваць» выпівак і чаму на мясцовы «сухі закон» скардзяцца адзінкі мамы?

Удзельніца сельсавета Глыбоцкага раёна ў жніўні гэтага года зрабілі эксперыментальную «зону цвярозасці». Парадкі навілі такіх ж, як у Саўецкім Саюзе часоў «сухога закону». Па задумцы, у краму на тэрыторыі сельсавета забаранілі да Новага года прадаваць хоць якое-небудзь спіртное. Аднавяднае рашэнне прыняла мясцовая ўлада, а ініцыятар «сухога закону» — знакамты мясцовы ксёндз Юзас Булька.

Прыязджаем у вёску Удзела з надзеяй ўпершыню ў жыцці бабачыць безалкагольную краму і спыняемся каля мясцовай «Мінуткі». Ды толькі на цвярозасці ў краме і намяку няма — паліцы шчодра застаўляе півам шасці гатункаў, гаралкаў, шампанскага і, вядома, танным пладова-ягадным віном.

— Едзьце ў Мосар, толькі там нічога няма, а ў нас усё ё, — прама мясцовы мужык Вася, з гонарам паказваючы на ўсю гэту алкагольную разнастайнасць.

Вася рэспэктна чы, як даехаў да Мосара, і расказаў, што для некаторых мосарскіх мужыкоў яго Удзела — амаль як Лас-Вегас. Бо што гэта за вёска, калі ў крамах няма гарэлкі і віна? Спыняемся ў Мосары ля мясцовага «Магазіна», таго самага, які некаторыя выпівакі і за краму не лічаць, бо на паліцах сапраўды няма ні «чарніла», ні гарэлкі, ні нават шампанскага. З актуальных прадуктаў толькі ледзь, ледзьва ды мыла з зубной пастай. Задзеім прадваўцы Волзе Юр'еўне дзючыны пытанні: ці ганарыцца яна тым, што жыве ў такой безалкагольнай вёсцы, ці лепш забраілася, каб Мосар стаў «зонай цвярозасці»?

— Лепш то яно лепш, — уздыхае Вольга Юр'еўна і так праявляе сваю думку: — Толькі мужыкі, якія пілі, усё адно п'юць, у крамы суседніх вёсак бегаюць, як марэфонцы.

Старэйшыя жыхары вёскі расказалі карэспандэнту «Звязды», што пітушчы ў Мосары насамрэч не так і шмат. А тыя, што жуклюцца, з увядзеннем «сухога закону» усё адно затаравалі ў «самагоншчыкаў». Выязджаем з Мосара, каб паглядзець на незвычайную вёску Парыж, якая стаіць непадалькі. Ці пусцілі антыалкагольную тэндэнцыю свае карані тут? У Парыжы ксёндз Булька таксама правёў вялікую працу. Спачатку вярнуў вёсцы гістарычную назву (камуністы ў свой час перайменавалі населены пункт у Навадруцк), потым аднавіў мясцовы касцёл і збудоваў 30-метровы

ПОГЛЯД ПРАФЕСІЯНАЛА

ЯК ПРАДУХІЛЬЦ АЛКАГАЛІЗМ СЯРОД ПАДЛЕТКАЎ?

Ці ведаеце вы хоць адну беларускую сярэднюю школу, дзе б не праводзілі антыалкагольную прафілактыку? Толькі падлеткі часта праспуюць агітацыю настаўнікаў міма вушэй і з яшчэ большым імпэтам пацяваюць піцьку ў пад'ездзе. Старшы трэнер зборнай Беларусі па тайскім боксе Дамітры Пасецкі даўно прафесійна вывучае псіхалогію дзяцей і ведае, як прадухіліць алкагалізм.

— Перш-наперш, побач з дзіцем павінен быць бясспрэчны аўтарытэт, з якога хочацца браць прыклад, — раскрывае свае рэцэпты знакамты трэнер. — Калі ты ў адной зале траніруешся з жывым чэмпіёнам свету, чалавекам, якога паказваюць па тэлевізары, то жаданне ўжываць алкаголь знікае. Здраецца, да мяне прыходзіць займацка падлетак ці маладзёў, і я чую ад яго пах цыгарэтаў, перагару. Я не раблю заўвагаў. А з часам заўважаю — калі чалавек стабільна прыходзіць на заняткі, перагару ўжо няма. Людзі разумеюць, што калі ты трэніруешся, то алкаголь — гэта лішняе.

Важна запойніць волны час дзіцяці чымсьці цікавым. Калі гэтага не адбываецца, падлеткі цягнуцца па чарку. Адзін прафесійны настаўнік можа прадухіліць алкагалізм у сотню ці нават тысячы маладых людзей.

На здымку адна з дзюх унікальных мосарскіх крамаў, дзе забаронены продаж алкаголю.

ую копію Эйфелевай вежы. Мясцовыя бабеты запойнілі карэспандэнта «Звязды» ў тым, што духоўнае адраджэнне ў Парыжы ператварыла некаторыя выпівак у прыстойнае — раз «парыжанам».

Ды не ўсё. Мясцовыя школьнікі Генрых, Арчём, Раман і Саша давялі да мяне інфармацыю, што новая назва вёскі для некаторых жыхароў стала яшчэ і тлумачэннем — раз «парыжанам», трэба піць.

— У нас некаторыя хоцькуць жыць, як сапраўдныя французцы, — прызнаюцца хлопцы. А французы ж п'юць віно. І нашы ўжываюць, ды не вінаграднае, а яблычнае...

ВЯСКОВАЯ ІНТЭЛІГЕНЦЫЯ:

«Нават выпівакі лішнюю капейку дадому нясуць»

Інтэлігенцыя Удзельскага сельсавета трымаецца думкі, што ідэя «зонаў цвярозасці» мала-паламу прыносці плён.

— Тры месяцы жывём тут без гарэлкі, і ніхто не памер. Намнога спакійней зрабілася, — даказвае Марыя Раманаўна Ткачонак, наглядачыца Мосарскага краязнаўчага музея.

— Атрымаецца зарплата, ідуць у краму, купляюць прадукты, а не спіртное. Гладзіш, выпівакі замест гарэлкі нешта іншае ў сям'ю нясуць. Часта здараецца так: захацеў мужык выпіць, а няма дзе ўзяць. І перастае да жонкі чапляцца: «Дай грошай на бутэльку!».

Па словах Марыі Раманаўнай, хоць выпівакі адно перад адным выкабеньваюцца, што пілі і будучы піць, а ксяндзу Бульку на вочы трапляць бацяцка.

— Калі даўней некаторыя маглі нецвярозымі да касцёла падысці, і гэта лічылася нармальным, то ў мінулым годзе толькі аднаго п'янага на тэрыторыі комплексу заўважылі. А ў гэтым годзе ўвогуле такіх выпадкаў не здаралася. Яшчэ адна ўмова нашага ксяндза, каб на хай-трах не было алкаголю. Бо другі

губле каля 20 мільёнаў рублёў. Таму ідэя «зонаў цвярозасці» шмат для каго — даволі спрэчна.

Чаму ў сталіцы зноўку дазволілі начы продаж спіртнога?

Свая барацьба з алкагалізацыяй вядзецца ў сталіцы. Калі ў пачатку 2000-х у Мінску дзейнічала больш за 100

ПРАБЛЕМА

ЧАМУ Ё БАРАЦЬБЕ З АЛКАГАЛІЗАЦЫЯЙ ЧЫНОЎНІКІ ЦЕРПЯЦЬ САКРУШАЛЬНАЕ ФІСКА?

Па звестках Нацыянальнага статыстычнага камітэта, кожны беларус у сярэднім выпівае за год каля 12,4 літра чыстага спірту. Паказчык жахлівы. Сусветная арганізацыя аховы здароўя папярэджае: небяспэка вымярэння нацыі існуе, калі адпаведны паказчык большы за 5 літраў спірту.

Калі выкрасціць са спісу насельніцтва краіны дзяцей і стрэйт-дэару (асобяў, якія прычынюцца адмаўляюцца ад алкаголю. — «Звязда»), то больш-менш пітушчы наш грамадзян спажывае каля 30 літраў чыстага спірту за год (75 бутэлек гарэлкі).

Непрыемна і тое, што танныя пладова-ягадныя віны займаюць больш за 30 працэнтараў абароту спіртнога ў Беларусі.

Многія чыноўнікі выкаваліся за тое, каб выпуск такога «пойла» забараніць. Тым не менш «артура» дагатуль працэдыя па ўсёй краіне дзючыны выключнай эканамічнай мэтазгоднасці.

Вось і атрымаваецца, што дзяржава, з аднаго боку, змагаецца з алкагалізацыяй, а з другога — падастаўляе сабе ж ножку, зарабляючы на выпівах.

«начнікоў» з алкаголем, то ў 2005 годзе такіх крамаў засталася дзевяць. Колькі гадоў таму продаж спіртнога ўначы час увогуле забаранілі. Можна было купіць толькі адносна дарагія напоі — каньяк, брэндзі, віскі і інш. Такім чынам, «начнікі» таксама ператварыліся ў своеасаблівыя «зоны цвярозасці».

А ў 2009 годзе продаж алкаголю ў начныя часы зноўку аднавілі.

— Прыкладна з красавіка гэтага года дазволілі прадаваць. Гэта было рашэнне раёна, прымаўся праз паслядзень райвыканкама, — распавядае «Звяздзе» Зінаіда ПЛЮСЦОВА, дырэктар крамаўсутачнага ўніверсала «Круша».

Зінаіда ПЛЮСЦОВА, дырэктар крамаўсутачнага ўніверсала «Круша».

«Начыноў» з алкаголем, то ў 2005 годзе такіх крамаў засталася дзевяць. Колькі гадоў таму продаж спіртнога ўначы час увогуле забаранілі. Можна было купіць толькі адносна дарагія напоі — каньяк, брэндзі, віскі і інш. Такім чынам, «начнікі» таксама ператварыліся ў своеасаблівыя «зоны цвярозасці».

А ў 2009 годзе продаж алкаголю ў начныя часы зноўку аднавілі.

— Прыкладна з красавіка гэтага года дазволілі прадаваць. Гэта было рашэнне раёна, прымаўся праз паслядзень райвыканкама, — распавядае «Звяздзе» Зінаіда ПЛЮСЦОВА, дырэктар крамаўсутачнага ўніверсала «Круша».

Зінаіда ПЛЮСЦОВА, дырэктар крамаўсутачнага ўніверсала «Круша».

«Начыноў» з алкаголем, то ў 2005 годзе такіх крамаў засталася дзевяць. Колькі гадоў таму продаж спіртнога ўначы час увогуле забаранілі. Можна было купіць толькі адносна дарагія напоі — каньяк, брэндзі, віскі і інш. Такім чынам, «начнікі» таксама ператварыліся ў своеасаблівыя «зоны цвярозасці».

А ў 2009 годзе продаж алкаголю ў начныя часы зноўку аднавілі.

Тэлесеткі
РАСІЙСКИ ПЕРШЫ КАНАЛ НАБЫЎ ПРАВЫ НА БЕЛАРУСКАГА «СНАЙПЕРА»

Шматсерыйная ваенная драма «Снайпер. Зброя адплаты» (з Дмитрыем Прудым і Марыяй Міронавай у галоўных ролях) — гэта ўжо другі кінапраект, які Белтэлерадыёкампанія сумесна з расійскімі і беларускімі кінематаграфістамі паспяхова рэалізавала як у мастацкім, так і ў камерцыйным плане.

Яго папярэднік, серыял «Маёр Ветраў» паводле твораў Мікалая Чаргінца, пасля дэбюту ў Беларусі быў набыты для паказу ў некалькіх краінах, і ўжо, як сцвярджаюць стваральнікі, акупіўся і нават прынес пэўны прыбытак.

«Снайпера» ўбачылі ўжо ва Украіне, а цяпер правы на паказ гэтага серыяла набыў расійскі Першы канал. «Цяпер і ў нас, і ў сумежных краінах назіраецца сітуацыя дэфіцыту якасных серыялаў, — лічыць старшыня БТРК Аляксандр Зімоўскі. — Мы былі проста абавязаныя скарыстацца сітуацыяй, якая склалася, і ў нас гэта атрымалася».

Працэс стварэння ў Беларусі ўласных серыялаў працягваецца — на чарзе экранізацыя некалькіх дэтэктываў Волгі Тарасевіч. Праўда, на галоўныя ролі ў гэтых міні-серыялах запрошаныя зноў жа вядомыя расійскія акцёры — але, магчыма, тое робіцца якраз на перспектыву продажу фільмаў у Расію і ва Украіну? **Вікторыя ЦЕЛЯШУК.**

УВЕСЬ АЭРАПОРТ ЗБЕГЕСЯ ПАГЛЯДЗЕЦЬ НА КАРАВАЙ ВАЛІ УЛАСІК СА СТОЎБЦАЙ

Першае знаёмства з Валянцінай Канстанцінаўнай адбылося на вяселлі былых аднагрупнікаў. Менавіта там мне пашчасціла пакаштаваць незвычайнай каравай, зроблены яе рукамі. Хросная маці нявесты расказала, што пякарскі спраў майстрысе без малаго 80 гадоў. Практычна 40 з іх яна радуе сваёй выпечкай увесь свет. Каравай бабы Валі ведаюць і Леанід Якубовіч, і Аляксандр Аверкаў, і работнікі Мінскага трактарнага завода... У той жа дзень вырашыла абавязкова пазнаёміцца з унікальнай каравайшчыцай асабіста.

«Не было б шчасця, ды няшчасце памагло...»

...любіць паўтараць жанчына. Калі вы думаеце, што Валянціна Уласік — дыпламаваная хлебалец, то памыляецеся. Па прафесіі яна... эканаміст. А здольнасць да выпечкі і старадаўнія рэцэпты перайшлі ў спадчыну ад бабулі. Захоўваліся, як кажуць, да лепшых дзён.

— Пякла і раней нешта час ад часу. Але ж за працай на любімы заняткаў не заўсёды знаходзілася вольная хвілінка. І вось у 1977 годзе перанесла сур'ёзную аперацыю. Урачы выратавалі. Далі мне другую групу інваліднасці. Засталася дома. У адцаі думала: «Ну чым займацца?» Падказала дачка, якая ў той час разам з бацькам іграла на вясельлях. «Мама, спячы нам каравай, трэба маладых павіншаваць ад музыкаў». Я пасля хваробы не магла хадзіць. Дык яны замесіць цеста, а я сяджу і ляплю фігуркі. Пасля трэба было мужавых хрэсцікаў — а іх у яго ажно 18 — ажніц. Ніводны не застаўся без каравая — сімвала заможнасці і шчасця маладых.

Вельмі хутка разляцелася слава пра каравай Валянціны Канстанцінаўны па ўсім раёне, таму прапанова ўступіць у Саюз майстроў народнай творчасці не прымусіла сябе доўга чакаць. І пачалося. Дзень горада ў Мінску, рэспубліканскія «Дажынкi», Дзень пісьменства, юбілей розных арганізацый, прадпрыемстваў, прыватных асобаў... Мала якое свята абходзіцца без здобных шэдэўраў стаўцоўскай майстрыхі. Не зважаючы на ​​жэстасці з транспарціроўкай, гэтыя

крохія скульптуры аб'ездзілі, без перабольшвання, палову Еўропы. Германія, Галандыя, Бельгія, Чэхія, Польшча, Расія, Літва, Латвія — гэта толькі тое, што ўспамінаецца адразу. Поўны спіс тых месцаў, дзе дзгуставалі ўнікальныя каравай, спадарыня Уласік і сама не ў сілах прыгадаць. «Прасцей, мусіць, пералічыць месцы, дзе я не была», — смяецца Валянціна Канстанцінаўна.

— І як за мяжой успрымаюць вашу выпечку?

— Мняе паўсюль добра сустракаюць. Не так даўно наша мясцовая дзючына ездзіла на вясельле да сваёй сястры ў Турцыю. Дык папрасіла мяне спячы каравай для маладых. Балялія, праўда, што ў самалёт яе з 14-кілаграмавай булкай не пусцяць. І, як аказалася, дарэмна: я толькі бабачылі каравай, дык выдзелілі для яго самае пачэснае месца ў самалёце. Увесь аэрапорт збегся паглядзець на мой каравай. У Турцыі, расказвала дзючына, таксама глядзелі на каравай, як на дзівя. Прадсоўвалі тарты ўбок, — так хацелася кожнаму пакаштаваць хоць маленькі кавалчак беларускай булкі.

— Вось на вашых вясельных караваях вялікая колькасць розных фігурак: тут і мядзведзі, і вожыкі...

— Толькі не думай, мілая, што баба пачалыла абы-чого, — угадвае наперад маё пытанне Валянціна Канстанцінаўна і пачынае вельмі артыстычна паказваць і расказаць. — Тут кожная цацка мае сваё прызначэнне. Я, аздабляючы кожны каравай, прамаўляю прымаўку, як калісь рабілі нашы продкі: **каб жылі, як галу-бочкі, каб шчабяталі, як сарочки, каб не калоліся між сабой, як вожыкі, а былі здаровыя, як мядзведзі, каб не круціліся па жыцці, як вавёрка ў ко-**

ле, а плавалі, як лябёдачкі, усталі з пэўнямі, сакаталі, як гэтыя курачкі і цвілі, як гэтыя ружачкі. А буслікі кожны год у хатку, каб прыносілі па немаўлятку.

— А колькі ўсяго вясельных караваяў вы спяклі?

— Мілая мая, я ж ужо амаль сорак гадоў пяку. Бог іх ведае, — шчыра адказвае Валянціна Канстанцінаўна. — Я нават да апошняга часу не ведала, колькі фігурак змяшчаецца на маіх караваях. Ніколі не

лічыла. Дык людзі за мяне гэта зрабілі. **— І колькі?** — Кажуць, што пад сотню збіраецца. **— Магчыма, у вас ёсць сапрамыя каравай?**

— Для мяне яны ўсе самыя-самыя. Кожнаму стараюся зрабіць прыемнае. **— А ўсё ж такі? Я чула, напрыклад, што вы вядучага праграмы «Контурсы» зляпілі з цеста.**

— Адкуль вы ведаеце? (Здаволенна.) Сапраўды пашчасціла трапіць на «Контурсы», калі перадачы спайнуўся год. Я тады спякла каравай, у цэнтры якая былі вядучы праграмы Аверкаў і гасці, з якімі ён ладзіў перадачу. Але гэтым мая фантазія не абмяжоўвалася. У мяне, напрыклад, была тэматычная кампазіцыя «Раніца ў нядзельку» паводле вядомай пазмы Коласа «Новая зямля». Там, увіцце, столькі дробязяў было выпечана, нават бліныцкі на стале, за якім сядзела беларуская сям'я... Быў каравай і па байках Кандрата Крапівы, ведаеце ж яго «Жабу ў калінае», ллялі і трактар «Беларусь» з трактарыстамі на юбілей Мінскага трактарнага завода. І «Звязду» вау вынашвала, па-мойму, у 2003 годзе. Усяго не прыпомніш...

«Мы з эміцям ўжо 30 гадоў разам»

— Няўжо вы ўсё гэта выпеклі самі? — паказваю я на пяць вясельных караваяў, якія, паводле слоў Валянціны Уласік, з самага ранку чакаюць сваіх гаспадароў.

— Ды дзе там, дзетка. Гадзі ўжо не тыя. Не ведаю, што

б рабіла без дачкі і ўнучак. Яны пераехалі ў Стоўбцы з Мінска, калі я, пахаваюшы мужа, засталася адна. Ахвотна дапамагаюць выпякаць. Нават дзевяцігадовае праўнічка Лерачка не сядзіць без працы. Лепіць свае каравай, дзе з пластыліну, дзе з цеста. Я ж не забараню. Ды і на здыя нарадавацца не магу.

— **Добры злы?** — Не тое слова. Ужо 30 гадоў разам мы з ім. Усё дапамагае. Усё робіць. І без яго б каравай не атрымалася, бо і дрывы нарыхтоўвае, і возіць мяне паўсюль... Вой, давайце я вам пакажу мой знакаміты пінжак (дастае з шафы). Бацьчы, колькі ў мяне ўзнагарод (спіс лаўрэатскіх званняў гэтай таленавітай каравайшчыцы сапраўды доўгі). І гэта яшчэ не ўсе. Ведаеце, я ж яго апранала на сустрэчу з Філарэтам. Мы разам арганізавалі невядлікае свята для пацыентаў дзіцячага хірургічнага цэнтру першай Мінскай гарадской клінічнай балыніцы. Дык ён у мяне пытаецца: «На якім ты фронце ваявала?» Я кажу: на культурным. Ён усміхнуўся і кажа: «Лепш на культурным фронце ваяваць, чым кроў праліваць». Так мне запаміналася гэта.

— Бацьшы, Генка, журналісты да мяне прыхалі, бацькі маладых па каравай. Каб і хацеў, дык няма калі хварэць.

— Ён жа вельмі трапіна правовіў у адказ: «Як усіх перажніш, тады і будзеш хварэць...» Вясельны Вам, Валянціна Канстанцінаўна, без канца і краю.

Надзея ДРЫЛА, фота аўтара. Стаўбцоўскі раён.

ПРИОРБАНК

Открытое акционерное общество

Group

УТВЕРЖДЕНО:
Решением Наблюдательного совета «Приорбанк» ОАО
Протокол № 8
от 12 ноября 2009 г.

ЗАРЕГИСТРИРОВАНО:
Департаментом по ценным бумагам Министерства финансов Республики Беларусь
30 ноября 2009 г.

УТВЕРЖДЕНО: Решением Наблюдательного совета «Приорбанк» ОАО Протокол № 8 от 12 ноября 2009 г.

ЗАРЕГИСТРИРОВАНО: Департаментом по ценным бумагам Министерства финансов Республики Беларусь 30 ноября 2009 г.

КРАТКАЯ ИНФОРМАЦИЯ
об открытой продаже облигаций «Приорбанк»
Открытого акционерного общества
15-го выпуска

1. Наименование эмитента (на белорусском и русском языках): На белорусском языке: полное — «Приорбанк» Адкрытае акцыянернае таварыства; сокращенное — «Приорбанк» ААТ. На русском языке: полное — «Приорбанк» Открытое акционерное общество; сокращенное — «Приорбанк» ОАО.

2. Место нахождения эмитента, телефон, факс, электронный адрес (E-mail): Юридический и почтовый адрес: 220002, Республика Беларусь, г. Минск, ул. В. Хоружей, 31-А, тел./факс 289 90 87, 289 91 91. Электронный адрес: info@priorbank.by.

3. Сумма зарегистрированного уставного фонда: Размер зарегистрированного уставного фонда составляет 412 279 277 350 (Четыреста двенадцать миллиардов двести семьдесят девять миллионов двести семьдесят семь тысяч триста пятьдесят) белорусских рублей.

4. Наименование периодического печатного издания, в котором ежегодно будет публиковаться бухгалтерская отчетность эмитента, и сроки ее публикации: Периодическое печатное издание газета «Звязда» не позднее 31 марта года, следующего за отчетным.

5. Место, время и способ ознакомления с более подробной информацией (проспектом эмиссии): Ознакомится с подробной информацией о выпуске облигаций можно начиная с даты публикации в средствах массовой информации текста краткой информации об открытой продаже облигаций: - в центральном офисе «Приорбанк» ОАО по адресу: г. Минск, ул. В. Хоружей, 31-А с 9.00 до 12.30 и с 13.15 до 16.00; - в информационном центре «Приорбанк» ОАО (ежедневно, кроме выходных и праздничных дней): по телефону +375 17 289 90 87, 187 (в Минске), 487 (для абонентов velcom, Life -), МТС).

6. Дата принятия решения о выпуске облигаций и наименование органа, принявшего это решение: Решение о выпуске облигаций принято Наблюдательным советом «Приорбанк» ОАО 12 ноября 2009 года, протокол № 8.

7. Цель выпуска облигаций: Формирование ресурсной базы банка.

8. Объем эмиссии, количество и форма выпуска облигаций и связанные с ними права: Объем эмиссии облигаций составляет 20 000 000 (Двадцать миллионов) долларов США. Количество облигаций 20 000 (Двадцать тысяч) именных процентных бездокументарных неконвертируемых облигаций. Серия «ПР-15», номера «00001-20000». Облигации выпускаются в виде записей на счетах. Владелец облигации имеет право на получение по ней номинальной стоимости (основного долга), выплачиваемой при погашении облигации, а также на получение дохода в виде процентного дохода, начисляемого на номинальную стоимость облигаций.

9. Номинальная стоимость: Номинальная стоимость одной облигации 1 000 (Одна тысяча) долларов США.

10. Период проведения открытой продажи облигаций, период обращения: Дата начала продажи: 03 декабря 2009 года. Дата прекращения продажи: 03 июня 2010 года. Период обращения облигаций: с 03 декабря 2009 года по 03 декабря 2012 года.

11. Место и время проведения открытой продажи облигаций: Продажа облигаций осуществляется в «Приорбанк» ОАО по адресу: г. Минск, ул. В. Хоружей, 31-А с 9.00 до 16.00 в рабочие в Республике Беларусь дни, и/или на аукционе ОАО «Белорусская валютно-фондовая биржа». В день начала открытой продажи облигации продаются по номинальной стоимости.

12. Срок обращения облигаций и период начисления процентов: Срок обращения облигаций: с 03 декабря 2009 года по 03 декабря 2012 года (1096 дней). Дата погашения облигаций: 03 декабря 2012 года. Период начисления процентов: с 03 декабря 2009 года по 03 декабря 2012 года (1096 дней).

13. Место и время проведения открытой продажи облигаций: Продажа облигаций осуществляется в «Приорбанк» ОАО по адресу: г. Минск, ул. В. Хоружей, 31-А с 9.00 до 16.00 в рабочие в Республике Беларусь дни, и/или на аукционе ОАО «Белорусская валютно-фондовая биржа». В день начала открытой продажи облигации продаются по номинальной стоимости.

14. Срок обращения облигаций и период начисления процентов: Срок обращения облигаций: с 03 декабря 2009 года по 03 декабря 2012 года (1096 дней). Дата погашения облигаций: 03 декабря 2012 года. Период начисления процентов: с 03 декабря 2009 года по 03 декабря 2012 года (1096 дней).

15. Условия и порядок возврата средств инвесторам при отказе от выпуска облигаций (запрете выпуска облигаций Департаментом по ценным бумагам Министерства финансов Республики Беларусь): Эмитент производит возврат средств владельцам облигаций не позднее 10 рабочих дней со дня запрета или приостановки выпуска облигаций (запрете продажи).

16. Дата и номер государственной регистрации облигаций: № 5-200-02-0405 от 30 ноября 2009 г.

17. Информация об обеспечении облигаций: Обеспечением исполнения обязательств по облигациям является собственный (нормативный) капитал «Приорбанк» ОАО. Размер обязательств по облигациям не превышает 80 процентов нормативного капитала. Собственный (нормативный) капитал «Приорбанк» ОАО по состоянию на 01 октября 2009 года равен 716 160,4 млн. руб. Эмитент осуществляет выпуск облигаций в пределах данных ограничений.

18. Порядок перехода прав собственности на облигации на вторичном рынке ценных бумаг, условия и порядок досрочного погашения облигаций, условия гарантированного досрочного выкупа облигаций: Эмитент имеет право выкупить облигации для перепродажи или досрочного погашения. Облигации могут быть досрочно погашены по решению Эмитента. При досрочном погашении оплата производится в течение 6 дней с момента подачи заявки на досрочное погашение. Совершение сделок купли-продажи облигаций при их обращении осуществляется в установленном законодательством порядке через торговую систему открытого акционерного общества «Белорусская валютно-фондовая биржа» и/или на внебиржевом рынке, если иное не установлено законодательством. За три рабочих дня до наступления срока выплаты процентного дохода и погашения облигаций обращение облигаций приостанавливается для сбора реестра владельцев облигаций.

Временно и.о. Председателя Правления В.В. Дедюль
Главный бухгалтер В.В. Манцивода

УТВЕРЖДЕНО: Решением Наблюдательного совета «Приорбанк» ОАО Протокол № 8 от 12 ноября 2009 г.

ЗАРЕГИСТРИРОВАНО: Департаментом по ценным бумагам Министерства финансов Республики Беларусь 30 ноября 2009 г.

КРАТКАЯ ИНФОРМАЦИЯ
об открытой продаже облигаций «Приорбанк»
Открытого акционерного общества
16-го выпуска

1. Наименование эмитента (на белорусском и русском языках): На белорусском языке: полное — «Приорбанк» Адкрытае акцыянернае таварыства; сокращенное — «Приорбанк» ААТ. На русском языке: полное — «Приорбанк» Открытое акционерное общество; сокращенное — «Приорбанк» ОАО.

2. Место нахождения эмитента, телефон, факс, электронный адрес (E-mail): Юридический и почтовый адрес: 220002, Республика Беларусь, г. Минск, ул. В. Хоружей, 31-А, тел./факс 289 90 87, 289 91 91. Электронный адрес: info@priorbank.by.

3. Сумма зарегистрированного уставного фонда: Размер зарегистрированного уставного фонда составляет 412 279 277 350 (Четыреста двенадцать миллиардов двести семьдесят девять миллионов двести семьдесят семь тысяч триста пятьдесят) белорусских рублей.

4. Наименование периодического печатного издания, в котором ежегодно будет публиковаться бухгалтерская отчетность эмитента, и сроки ее публикации: Периодическое печатное издание газета «Звязда» не позднее 31 марта года, следующего за отчетным.

5. Место, время и способ ознакомления с более подробной информацией (проспектом эмиссии): Ознакомится с подробной информацией о выпуске облигаций можно начиная с даты публикации в средствах массовой информации текста краткой информации об открытой продаже облигаций: - в центральном офисе «Приорбанк» ОАО по адресу: г. Минск, ул. В. Хоружей, 31-А с 9.00 до 12.30 и с 13.15 до 16.00; - в информационном центре «Приорбанк» ОАО (ежедневно, кроме выходных и праздничных дней): по телефону +375 17 289 90 87, 187 (в Минске), 487 (для абонентов velcom, Life -), МТС).

6. Дата принятия решения о выпуске облигаций и наименование органа, принявшего это решение: Решение о выпуске облигаций принято Наблюдательным советом «Приорбанк» ОАО 12 ноября 2009 года, протокол № 8.

7. Цель выпуска облигаций: Формирование ресурсной базы банка.

8. Объем эмиссии, количество и форма выпуска облигаций и связанные с ними права: Объем эмиссии облигаций составляет 10 000 000 (десять миллионов) евро. Количество облигаций 10 000 (десять тысяч) именных процентных бездокументарных неконвертируемых облигаций. Серия «ПР-16», номера «00001-10000». Облигации выпускаются в виде записей на счетах. Владелец облигации имеет право на получение по ней номинальной стоимости (основного долга), выплачиваемой при погашении облигации, а также на получение дохода в виде процентного дохода, начисляемого на номинальную стоимость облигаций.

9. Номинальная стоимость: Номинальная стоимость одной облигации 1 000 (Одна тысяча) евро.

10. Период проведения открытой продажи облигаций, период обращения: Дата начала продажи: 03 декабря 2009 года. Дата прекращения продажи: 03 июня 2010 года. Период обращения облигаций: с 03 декабря 2009 года по 03 декабря 2012 года.

11. Место и время проведения открытой продажи облигаций: Продажа облигаций осуществляется в «Приорбанк» ОАО по адресу: г. Минск, ул. В. Хоружей, 31-А с 9.00 до 16.00 в рабочие в Республике Беларусь дни, и/или на аукционе ОАО «Белорусская валютно-фондовая биржа». В день начала открытой продажи облигации продаются по номинальной стоимости.

12. Срок обращения облигаций и период начисления процентов: Срок обращения облигаций: с 03 декабря 2009 года по 03 декабря 2012 года (1096 дней). Дата погашения облигаций: 03 декабря 2012 года. Период начисления процентов: с 03 декабря 2009 года по 03 декабря 2012 года (1096 дней).

13. Место и время проведения открытой продажи облигаций: Продажа облигаций осуществляется в «Приорбанк» ОАО по адресу: г. Минск, ул. В. Хоружей, 31-А с 9.00 до 16.00 в рабочие в Республике Беларусь дни, и/или на аукционе ОАО «Белорусская валютно-фондовая биржа». В день начала открытой продажи облигации продаются по номинальной стоимости.

14. Срок обращения облигаций и период начисления процентов: Срок обращения облигаций: с 03 декабря 2009 года по 03 декабря 2012 года (1096 дней). Дата погашения облигаций: 03 декабря 2012 года. Период начисления процентов: с 03 декабря 2009 года по 03 декабря 2012 года (1096 дней).

15. Условия и порядок возврата средств инвесторам при отказе от выпуска облигаций (запрете выпуска облигаций Департаментом по ценным бумагам Министерства финансов Республики Беларусь): Эмитент производит возврат средств владельцам облигаций не позднее 10 рабочих дней со дня запрета или приостановки выпуска облигаций (запрете продажи).

16. Дата и номер государственной регистрации облигаций: № 5-200-02-0406 от 30 ноября 2009 г.

17. Информация об обеспечении облигаций: Обеспечением исполнения обязательств по облигациям является собственный (нормативный) капитал «Приорбанк» ОАО. Размер обязательств по облигациям не превышает 80 процентов нормативного капитала. Собственный (нормативный) капитал «Приорбанк» ОАО по состоянию на 01 октября 2009 года равен 716 160,4 млн. руб. Эмитент осуществляет выпуск облигаций в пределах данных ограничений.

18. Порядок перехода прав собственности на облигации на вторичном рынке ценных бумаг, условия и порядок досрочного погашения облигаций, условия гарантированного досрочного выкупа облигаций: Эмитент имеет право выкупить облигации для перепродажи или досрочного погашения. Облигации могут быть досрочно погашены по решению Эмитента. При досрочном погашении оплата производится в течение 6 дней с момента подачи заявки на досрочное погашение. Совершение сделок купли-продажи облигаций при их обращении осуществляется в установленном законодательством порядке через торговую систему открытого акционерного общества «Белорусская валютно-фондовая биржа» и/или на внебиржевом рынке, если иное не установлено законодательством. За три рабочих дня до наступления срока выплаты процентного дохода и погашения облигаций обращение облигаций приостанавливается для сбора реестра владельцев облигаций.

Временно и.о. Председателя Правления В.В. Дедюль
Главный бухгалтер В.В. Манцивода

Лицензия на осуществление банковской деятельности
НБ РБ № 12 от 28.08.2008 года. УНП 100220190.

БЫЛЫЯ — ЦЯПЕРАШНІЯ

Адзін мой добры знаёмы Канстанцін у справах палюбоўных — або арыянал, або проста ідзе па жыцці, як па хвалю лодка плыве. І не разумею поўнаасю я гэтага чалавека, хаця знаёмыя мы з дзіцячых гадоў. Тое, што з яго жыцця серыял здымца можна, — гэта факт. Айчыныя кінематаграфісты, прадаючы і набытыя падзеі жывыя.

Куды цяпер ідзе? Туды і ён. Пры гэтым і не дурны, і прыемны чалавек. Мяккі па характары, але з прынцыпамі, гонарам. Раней сустракаў ён з жанчынай Кацярынай. Гадоў пяць, нават больш. І да яе сваякоў разам у госці хадзілі, і да ягоных.

А ў пачатку ўсё, як шмат у каго. Ну, выпадковае знаёмства, разам на каву, піва. Ну, заставаўся на ноч. Яна, безумоўна, па сваёй жаночай логіцы лічыла яго сваім — «перспектывным», патэнцыйным мужам. Праўда, паралельна сустракалася з іншымі. Ды і ён, было — не манах. Свабодны мужчына.

Пазнаёміла Каця свайго Канстанціна са сваёй лепшай сяброўкай Аляксандрай. Ужо літаральна на наступны дзень... Здарыўся ў іх «раман» з усімі інтымнымі наступствамі.

Нездарма гавораць, што нельга знаёміць палюбоўніка з сяброўкай. А ў той — Сашы, раней быў нядуры раман. Некалы месяц Аляксандра і Косця не хацелі прызнавацца Каці ў тым, што ёй фактычна здрадзілі. Каця — не дурніца, здагадалася пра ўсё. Але, як кажуць, «трымала паўзу». Ужо і не памятаю, як яны там прызналіся Кацярыне ўсім. Але факт — і сёння ўсе «сяброўцы». У Косці і Сашы дзеці, Каця — сяброўка Сашы.

Што цікава, жанчыны па-ранейшаму і пагаварыць шчыра могуць — і пра мужыкоў, і пра «балачкі». Разам ходзяць у горад пагуляць, у кавярню. З Канстанцінам Каця стараецца трымацца па-ранейшаму, праўда, зразумела, ужо не без інтэму.

А той — ці не можа вынесці «работы сумлення», ці... Ну, не успрымае больш былою — Кацю. Калі жанчыны сустракаюцца, калі ён побач з імі, стараецца нейкім чынам знікнуць — на працу, да таварышча «па важных справах». Тым — куды ды ты? Майляў, заставаўся, нам без цябе сумна.

На мінулым «Славянскім базары» Каця і Саша разам пайшлі на канцэрт. З дзецьмі застаўся Косця. Саша тэлефануе — купіла сабе падарунак «ад цябе». Упрыгажэнні. «Ты стай?» — пытае Саша. «А што?»

— неак спужаўся і цяпер яшчэ закаханы. «Каштуе... 600 тысяч рублёў».

У яго ногі падкасіліся. І так грошай не хапае — дзеці, крэдыт выплачваць. Потым Саша трохі супакоіла: «Каця нам пазычыла, будзе аддаваць ёй кожны месяц па 100 тысяч рублёў. Натуральна, я перадаваць буду, так што не хвалюйся, можаш не траціць час, каб прывозіць грошы...»

Мужыку цяпер даводзіцца брацца за любую халтуру. І зрабіў ён сваю мужчыну выносу — проста быў нейкім чынам помсціць і цяпер. Разумее ж, што сума вялікая. Магла б параіць сяброўцы менш патраціцца?

З большасцю маіх былых тасункі самыя добрыя. Ні шкадавання, ні крыўды. Мо таму, што яны — не сяброўкі маці маіх дзяцей? Сакс з былымі? У некаторых бывае і такое. Вось, жанчына скасавала шлюб. Знайшла сабе палюбоўніка — нарадзіла ад яго дзіця. А былы муж дзіцяці сумесных хамсціць не хацеў. Іх спраў. Былы перыядычна як таварыш тэлефанавалі былой. Быў у курсе яе жыцця, ведаў пра дзіця. Прагнавалі ёй нечакана сустрэцца, каб... Не паехала. А мо паехала? Сваіму новаму сказала, што не.

Сакс з былымі — гэта як «насталгія», жартуе мой калега. Мае рашыю. Упэўнены, што заўбедзі можна заставацца людзьмі — у стасунках з былымі, новымі, будучымі. А з сяброўкамі сябраваць лепш мець тасункі, як з начальствам. Мінімум — рабіць выгляд, што паважаеш, але ні на што не прэтэндуеш. Хоць як гэта цяжка бывае, калі бачыш такі чуж — з прыгожымі валасамі, ласкавы голас чуж. Да чарговага цуду? Аляксандр ПУКШАНСКІ.

Два полюсы

ДАСТАВАЙСЯ Ж ТЫ... МІНУЛАМУ ЧАСУ!

Адна са шматлікіх мадыфікацый закону подласці чамусьці заўжды спрацоўвае на жанчынах. Гарантавана: як толькі ты вырашыш па-хуткаму збегчы з найбліжэйшую краму па хлеб — з нямытай галавой, ненафарбаваная, у старых трэніках і кофце «бывай, маладосць», або нават проста знянцэва трапіш пад брудны «душ» з лужыны дзякуючы чарговому шумеху — тут жа з-за павароту з'явіцца тваё былое Вялікае каханне. Экс, прасцей кажучы. А тут ты. Разгублена я ў трэніках. Жях, адным словам.

Але гэта яшчэ далёка не горшы варыянт сустрэчы з мінулым. Куды большая няёмкасць адчуваецца, калі гэта ён — у трэніках. І з цыгарэтаў. І няголены... здаецца, апошняя паўгода. І пазнаў цябе з першага погляду, хоць апошні раз вы бачыліся стагоддзе таму. І цяпер гучна расказвае на увесь двор сабуртэўнікам на лавачцы, якая ты шыкоўная жанчына. А ты, колеру пяна-рэзкага гальштук, разрываецца паміж памненнем права-ліца, не сыходзячы з гэтага месца, і «жаданнем тэрмінова знайсці тупы цяжкі прадмет для нанясення значных пашкоджанняў, толькі б не тлумачыць мужчыну, які цяпер з табой, хто гэта ўвогуле... добра яшчэ, калі тупы бойфрэнд/муж/каханак належыць да homo, у пэўным сэнсе гэтага слова sаріens, і разумею, што мінула з той пары 14 гадоў, і «няма таго, што раньш было» (толькі не трэба казаць быццам мужчына здольны ўвогуле праігнараваць факт з'яўлення на дзеляглядзе «былога»). А калі не, калі ён усім добры, ды раўнівы? Не хапала яшчэ, каб мінулае ставіла пад сумнеў вашу будучыню!

Мяне заўжды здзіўляла і бянтэжыла гэта мужчынская ўласцівасць — выбарчана памяць. Каханы чамусьці не ўгадвае, што да вашага знаёмства быў

зусім не аўдэлам, а хутчэй калекцыянерам — затое раўніва ўдэкавае брыво, як толькі з табой павітаецца малады чалавек, знаёмства з якім абмяжоўваецца годам вучобы за адной партай. Былыя таксама радыюць: яны не помняць дакладна, з-за якіх «добраў» вы рассталіся, але цвёрда памятаюць, што паміж вамі «было». А значыць, згасла не зусім, і яшчэ быць можа... І не важна, што вы катарычна супраць, кожны мужчына ўпэўнены, што каго-каго, а яго вы забыць не ў стане. На гэтай падставе многія эксы працягваюць лезці ў жыццё колішняй пасі, пры тым шчыра здзіўляюцца, калі жанчына не выказвае ахвоты «як-небудзь сустрэцца, пагаварыць за жыццё і пасядзець за кубачкам кавы... з усім, што адсюль вынікае». Прабачце, але, як казаў адзін з героў «Самай абалыянай і прыцягальнай» (мужчына, што рэдасці!) — «Я не разумею, якія наступствы могуць вынікаць з кубачка кавы!».

Зрэшты, па гісторыі, якую распаўе мой калега, выразна відаць — якія. Але гэта зусім не значыць, што нельга знаёміць палюбоўніка з сяброўкай. Калі і каханы, і сяброўка — сапраўдныя, і ты абамі цалкам на лавачцы, то нічога не здарыцца, нават калі ты камандзіроўка на Паўночны полюс на паўгода выправішся. Калі ж не — хоць ты шэльду «Не лезь — заб'ю» вешай, але ў кожны момант ці сяброўка стане былой, ці мужчына... Так што Каця з гэтай гісторыі — мудрая жанчына, якая здолела расставіць прыярытэты і захаваць самапавагу. А Косці нават не спачуваю, бачылі вочкі, што бралі, атрымаў тое, што заслужыў, так што цяпер найхай з няёмкасцю сам спраўляецца.

У ідэале можна не толькі развітацца з былым, але і застацца сябрамі. Як гэта ўдаецца, напрыклад, гумарысту Яўгену Крыжановскаму, які заўсёды добра тасункі з чатырма (!) былымі жонкамі, а галоўнае, цешчамі — для мяне дагэтуль загадка. Часцей тасункі з былымі абмяжоўваюцца мімаўтлівай сустрэчай, дзюйма-трыма дзюжурнымі фразамі, усплёскам настальгіі, а потым удзякам палёгі: «Як добра ўсё ж, што разам з ім цяпер не я». Не спрачаюся — ніколі не кажы ніколі. Але для захавання агульнага душэўнага спакою і руху наперад, лічу, мінулае трэба пакідаць у мінулым, а ў спалучэнні «мой былы каханы» наіск ставіць на «былы».

Вікторыя ЦЕЛЯШУК.

Сёння Месяц Поўна 2 снежня. Месяц у сузор'і Білізятаяў.

Сонца	Усход	Заход	Даўжыня дня
Мінск	8.05	15.52	7.47
Віцебск	8.01	15.35	7.34
Магілёў	7.55	15.42	7.47
Гомель	7.44	15.46	8.02
Гродна	8.19	16.09	7.50
Брэст	8.12	16.17	8.05

Імяніны
Пр. Мікалая, Платона, Рамана.
К. Наталлі, Эдмунда, Элігіума.

Надвор'е на заўтра

Горад	Тэмпература	Аб'ясненні
Віцебск	+6...+8°C	■ няма прыкметных геамагнітных узрушэнняў
Гродна	+4...+6°C	■ невялікія геамагнітныя узрушэнні
Мінск	+7...+9°C	■ слабая геамагнітная бура
Магілёў	+6...+8°C	
Брэст	+5...+7°C	
Гомель	+7...+9°C	

...у суседзі

Горад	Тэмпература
Варшава	+6...+8°C
Масква	+3...+5°C
Вільнюс	+7...+9°C
Меню	+8...+11°C
Рыга	+6...+8°C
С.-Пецярбург	+5...+7°C

СКАНВОРД

Склаў Андрэй МІХАЙЛАЎ.

1. Месца рамонту вагонаў і інструмент пільніцніка. Прыкладнае вяр-біжэ. Базапа.

2. Авія-«Тадзі-Тадзі-Тадзі». Формула саў-Ганна Караніна. Ускраі Бубен.

3. Падарунак. Жаданне. Пала-ра-птушка. Вына-ладні-глазкі. Верхняе аддзяленне. Ціра-калоды.

4. Падарунак. Жаданне. Пала-ра-птушка. Вына-ладні-глазкі. Верхняе аддзяленне. Ціра-калоды.

5. Падарунак. Жаданне. Пала-ра-птушка. Вына-ладні-глазкі. Верхняе аддзяленне. Ціра-калоды.

ШАШКІ

Пад рэдакцыяй майстра спорту Мікалая ГРУШОЎСКАГА

Тэрмін для адказаў традыцыйны — два тыдні. Накіроўвайце іх на адрас: 220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10-а, рэдакцыя газеты «Звязда», рубрыка «Шашкі», АУТАРСКІ-9

Аб'яўляем яго з нормай першага спартыўнага разраду па міжнародных шашках і на прызы чэмпіёна свету па шашкавай кампазіцыі Уладзіміра Матуса, якому належыць усе 15 заданняў. Падаём першае з іх.

Белыя: b4, b6, c5, c7, d6 (5). Чорныя: a5, d8, e5, f4, g3, g5 (6). Выгірыш.

Заданне выдучага рубрыкі праверана на электроннай пошце нашым консультантам Антанасам Гімбутасам (Літва) на супадзенне і дакладнасць разнашня (па яго самай вялікай і свеце картацы).

У рамках жа бліца-52/2 раздзельнае праблему-64:

Белыя: a1, a7, c1, e1, e7, f6, g3, h6 (8). Чорныя: a3, b2, c3, c5, d2, d4, e3, e5, f2, f8 (10). Перамога белых.

Белыя: 13, 19, 39, 41, 42, 43, 48 (7). Чорныя: 7, 21, 22, 24, 30, 34, 36 (7). Перамога белых.

Уладзімір Матус — наш зямляк з Гродзенскай вобласці, але зараз

«ЗВЯЗДАРЫНАЧКА»

Працягваецца штотыднёвая віктарына, адказ на пытанні якой, нагадаем, вы можаце даслаць у рэдакцыю дзюма шляхам: традыцыйна, праз пошту з пазнакай «Звяздарыначка» на адрас рэдакцыі (220013 г. Мінск, вул. Хмяльніцкага, 10-а) і на рэдакцыйную электронную скрыню (info@zvuzada.minsk.by). Удзельнічаць і перамагаць! Хоцачца кверы, што вы ўпадабаеце гэтую новую інтэрактыўную інтэлект-рубрыку! Вядучы рубрыкі Мікола ТАМАШЭВІЧ.

ДЗЯВЯТЫ ТУР ВІКТАРЫНЫ

1. У якіх краінах (паводле сённяшніх межаў) мелі свае палацы князі Радзівілы?

2. Якія архітэктурныя помнікі Беларусі ўваходзяць у спіс ЮНЭСКА?

3. Аб мастацкім прызначэнні гэтага горада сведчыць у тым ліку і тое, што ў ім праходзілі першыя кінасеансы на тэрыторыі Беларусі. Што гэта за горад і калі адбыўся першы кінасеанс?

4. Які пісьменнік стварыў «летапіс айчынай багні» ды «красісаў» беларусаў на балоне?

5. Колькі гербаў, сцягоў і гімнаў было ў Рэспубліцы Беларусь?

6. Вялікі князь літоўскі, геніяльны палкаводзец, таленавіты дыпламат і дзяржаўны будаўнік, які павялічыў памеры нашай краіны ў больш чым у 2 разы. Ён забіў сваю знакамітую дзідзу ў сцяну маскоўскага Крамля, чым сімвалічна прадманстраваў моц ВКЛ. Хто гэта (здагадайцеся па малюнку)?

7. Гэтая літара кірылічнага алфавіта ўпершыню пачала выкарыстоўвацца ў XIX стагоддзі, а сёння ёй нават усталяваны помнік у Полацку. Што гэта за літара?

8. Якога музычнага інструмента, са словаў Францішка Багушэвіча, не хапала беларусам, каб жыць у дабрабыце ў сваёй краіне? А якія былі?

9. Да якога года БДУ меў статус Міністэрства?

10. Як, паводле падання, звалі продкаў сучасных людзей, што лёгка вырвалі велізарныя дрэвы з каранямі і перакідваліся праз усю Зямлю сякерамі?

11. Нацыянальная святыня беларусаў, створаная ў сярэдзіне XII стагоддзя, што захоўвала ў сабе кавалачкі Крыжа Гасподняга з кроплямі Ісусавай крыві, была прызначана напаўняць жыццёвай сілай душы жыхароў Беларусі ды знік-

ла падчас Вялікай Айчынай вайны. Што гэта?

12. Які народ, пераселены на тэрыторыю Беларусі напрыканцы XIII стагоддзя ды вядомы ліцвінам як «крымчакі», выказваў іудаізм і да сённяшніх дзён захаваў сваю мову, што належыць да групы цюркскіх моў?

13. Які від гандлёвых шляхоў да пачатку XIX стагоддзя з'яўляўся на беларускіх землях прыярытэтным пры выдзеньні замежнага гандлю?

АДКАЗЫ НА СЁМЫ ТУР ВІКТАРЫНЫ:

- «Казок» (фэст Святлога Казіміра прахадзіў 4 сакавіка)
- «Багародзіца»
- «Белыя росы»
- «Ладдзя Роспачы». Уладзімір Караткевіч
- Свяціц палац
- Ян Булгак
- 3 Чэхія
- «Белград»
- У выніку пераходу Савецкай Расіі ў 1918 годзе на Грыгарыянскі календар, што ў момант перавяло ўсю краіну на 14 дзён наперад
- Той Свет (месяц пад зямлёй, дзе жылі злыя духі ды бажкі), Гэты Свет (месяц на зямлі, дзе жылі ладныя духі, з якімі давядзілася сустрэкацца штодзень), Багонь (нябеснае гаспадарства, што размяшчаецца па-над зямлёй)
- Жыровіцкі абраз Божай маці
- «Песняры»
- Астравецкая пляцоўка

P.S. Гэты тур віктарыны, мяркуючы па вышэй адказна, быў даволі цяжкім. Асабліва ўлічваючы тым, што першае і дзясятае пытанні (дарчы, вельмі цікавае было чытаць ваши меркаванні наконт стварэння пункта грашовай адзініцы: часта «пражскі» грош вы накіроўвалі ў Італію... Няглядзячы на вельмі ічыльняны вынік наперад «спрады», у агульным заліку пакуль першае месца дзеляць паміж сабой Дар'я Вашкевіч і Аляксей Гініскі.

1 снежня

1917 год — у Мінску адбыўся 3-ці з'езд саветаў сялянскіх дэпутатаў Мінскай і Віленскай губерняў, які адобрыў дэкрэты саветскай улады аб міры і зямлі.

1934 год — у Ленінградзе быў забіты Кіраў. Існуе версія аб прамым ці ўкосным дачыненні да гэтага самога Сталіна, хоць доказы наконці гэтага няма ніякіх. Тым не менш, агульнапрынятым лічыцца тое, што забойства Кірава паслужыла пачаткам масавых рэпрэсіў у СССР.

«Жанчыны — салюныя выхавальніцы роду чалавечага». Олівер Голдсміт (1728—1774), англійскі пісьменнік-сентыманаліст.

Віншум з днём нараджэння Таццяну Мікалаеву ГАЛІНСКУЮ з г. Маладзечна. Жадаем мошнага здароўя, ішчасія і добрага настрою. Няхай заўсёды і ўсюды вам спадарожнічае поспех, а нягоды абмінаюць. Дзеці, унукі.

ВЯСЕЛЬНЫ ПЕЗД

Юнакі і дзючаты з дружны маладога ўпрыгожалі «транспарт» (брычка, фурманкі, тарантасы) — у залезнасці ад мясцовасці і сацыяльнага становішча яго самі! Іх засцілілі самацкімі поспілкамі, упрыгожалі кветкамі. Асабліва яркім быў воз, які ішоў першым — на ім ехаў жаніх. Дугу апляталі хвойкамі (галінкамі елкі ці сасны), а зверху прымацоўвалі некалькі стужак.

Для вясельнага пезда выбіралі самых моцных коней, якія спецыяльна да гэтага дня чысілі, падстрыгалі грыўе і ў яе запліталі рознакаляровыя стужкі, хвасты завязвалі вузлом. Ні ў якім разе ў вясельным картажы не выкарыстоўвалі тыя коней, на якіх калісьці везлі нябожчыка.

Самым галоўным аtryбутам усёй кампазіцыі ўпрыгожана былі звонкі, бразготкі, шархуны: пасярэдзіне мацавалі большыя, па краях — меншыя. Яны здалёк абвешвалі жыхарам вёсак аб чарговай святочнай падзеі — стварэнні новай сям'і.

У плане эзатэрычным, на ўзроўні тонкіх энергетычных структур, гэта быў знак-палярэджанне цёмным сілам наступіць дарогу і не ўзводзіць наўмысленых злосных перашкод. У народным асродку святая верылі ў магчымасць «зачаравання» дарогі, што магло стаць прычынай разладу ў сям'і ці нават ператварыць удзельніка вясельнага пезда ў маўклівага прадарожнага камяні. Святчонае гучанне звончак нейтралізавала, знішчала любяча чараванні і ачышчала дарогу ад усялякай посты.

Аксана КАТОВІЧ, Янка КРУК.

Усім і нам ся

Са мной жонка ўжо два дні як не размаўляе. Але я знайшоў выйсце — паклаў на ложка свае намывыя шкарпэткі. Гутарка распачалася!

— Колькі браць, Воўчык?
— Ваўмі тры, каб за другой не бегаць!..

Калі Далю былі патрэбны новыя словы, ён прыязджаў ў вёску, разбіваў на ваху з мужыком 2-3 бутэлькі гарэлкі, а потым стаяў і запісваў.

— А вось са сваім футбол гляджу! Ужо чатыры каманды вывучыла: «Дынама», «БатЭ», «Прынясі піва» і «Падай газету»...

«У кожнай жанчыне павінна быць загадка», — сказала Маша і з'ехала зборнік рэбусу.

— Ну што, Смалены, кілку прывезлі?..

ДЗІЦА І КІРОЎЦЫ ПАЦЯРПЕЛІ Ў АВАРЫІ

У нядзелю следча-аператыўная група МУС выбыла ў Салігорск раён, каб на месцы разабрацца з усімі акалічнасцямі буйнога дарожна-транспартнага здарэння, якое адбылося на дарозе паблізу вёскі Ясковыя.

Тут сутыкнуліся аўтамабілі «Субару» і «Форд». Паводле звестак упраўлення інфармацыі і грамадскіх сувязей МУС, першым кіраваў 24-гадовы мінчанін, які выехаў на пазу сустрэчы з першым. Што датычыцца аўтамабілі «Форд», то за рулём гэтай машыны знаходзіўся 29-гадовы вясковец з Лунінецкага раёна. Абодва кіроўцы і сямігадова дзючынкі ў выніку аварыі атрымалі цялесныя пашкоджанні і шпіталізаваныя. А вось бацька кіроўцы «Субару», маці кіроўцы «Форда» і жыхарка вёскі Ракітна Лунінецкага раёна ў гэтым ДТЗ загінулі.

Ігар ГРЫШЫН.